

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugosla-
viji 50 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
1 stolp, peti-vrata
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglasi
nad 45 mm višine
po Din 250, velik
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Briga za šanse SLS.

Čudno je to: Od nevtalcev in nenevtalcev čujemo dan za dnem, kako so jim čudovito pri srečih volivni izgledi SLS. Volivne šanse le ne bi utegnile biti tako ugodne, kakor jih pričakuje vodstvo SLS. Razpoloženje volivcev se je izpremenilo, prilike upostavile druge in zato SLS ne more pričakovati, da bi pri predstojajočih volitvah dosegla svoje prejšnje posebno stanje. Tako modrujejo ti skrbni varhi SLS iz nevtalnega in nevtalno sovražnega tabora.

Le zakaj se ti modrijani toliko brigajo za šanse SLS? Ali ne bi bilo mnogo bolje in pametneje, ko bi se bolj brigali za svoje šanse in šanse svojih lastnih strank? Ali pa morda te stranke pri volitvah nimajo nobenih šans, ko so jim volivni uspehi SLS samo in edino na srečo? Tako je: njihove šanse so tako padle in so postale tako minimalne, da se o njih res ne izplača govoriti in se morajo izgubljati v praznih razmotirvanjih, ali bo SLS dobila mora en mandat več ali morda en mandat manj.

SLS pa o volivnih šansah kljub vsej dobrohotnosti in pazljivosti naših strupenih nasprotnikov prav nič ne razmišlja, ker ji tega treba ni. Šanse SLS so bile in so tudi danes iste: velikanska večina slovenskih volivcev bo pri prihodnjih volitvah brez pridržka in s polnim prepričanjem zopet poverila svoje zaupanje SLS. Na tem ne bodo in ne morejo spremeniti ni združeni in nezdruženi razdvojeni nasprotniki SLS prav ničesar. To stoji in jim že danes lahko brez ovinkov povemo. Volivci stojijo zopet neomajno za praporom SLS. To dokazujejo volivni sestanki in shodi, ki jih je že dosedaj SLS na stotine priredila, t odokazuje javno mnenje slovenskega ljudstva. Naj hodijo razni generali iz nasprotnega tabora paberkovat po deželi, ljudstvo ve, da hodijo okrog njega politični berači, ki prosijo za borno miloščino, da bi dosegli lagaje in obrekovaje stranko slovenskega ljudstva, vsaj bore količnik.

Kako bi tudi moglo drugače biti! Ali naj mar slovensko ljudstvo nasede najočividnejšim lažem, ki jih trosijo danes samostojni in samostalni generali po deželi? Ali si naj mar odreja svojo politično sodbo po laži, da je SLS zavrgla slovenstvo, avtonomijo, svoj krščanski svetovni nazor? Tako naivno ni in ne bo, da bi si dalo te vrste blago sugerirati od ljudi, ki so s centralistično ustavo ubili politično-pravno samobitnost slovenstva, ki so paralizirali Slovenijo, skušali s svojim denuncijantskim in obrekljivim delom vtisniti slovenskemu narodu žig protidržavnosti in ki so ovirali potem centralnih institucij skozi leta gospodarski, samoupravni in politični razvoj slovenskega ljudstva!

Zakaj se pa toliko razpisujejo žalostni junaki iz žerjavovskega in samostalnškega tabora ravno glede avtonomije in ravno glede slovenstva? Ali ne bi bilo to prav v smislu vašega programa, ki ste zankonskim in ustavnim polom hoteli postaviti nagrobni križ na ideale slovenstva, na slovensko narodno samobitnost, ki se naj izraža v avtonomistični zamisli države? Slavospeve bi morali zapeti na SLS, ako bi to res storila. S tem bi samo akceptirali vaš, za vašimi glasovi v parlamentu potrjeni državopravni in narodni program. Zakaj napadate sedaj SLS, ako smo si sedaj po vašem mnenju vsaj v teh točkah programatično enaki? Zakaj žalujete, zakaj psujete? Veselite se in vzkajajte!

Seveda, imajo vzrok, da našo stranko tako divje napadajo. Dobro namreč vedo, da lažejo, da opravljajo, da obrekujejo, dobro vedo, da v svojem lažnjavem časopisu razširjajo laž. Vedo, da SLS od svojega slovenskega programa ni niti za las odstopila. Odtod njihova jeza in togota. In v tej togoti jih bomo pustili sedaj pred volitvami in tudi po volitvah. Stranka slovenskega ljudstva ni popustila v svojih temeljnih programatičnih točkah niti ene vrstice, popustila tudi ne bo v bodoče. Njen program je program ljudstva, ki ga je SLS zajela iz njegovega naročja.

Ta način boja je pa seveda preznačilen za politično moralno pokvarjene gospode, ki se zbira pod zastavo »Jutra« in »Kmetijskega lista«. Mi pa vemo eno: čim bolj lažejo in potvarjajo, tem svetlejša mora odsevati resnica, tem jasnejša bo vsakemu poštenjaku razlika med nami in njimi. Laži so tako očividne, da jih ni treba niti zavračati, politični analfabeti jih morejo izpregledati. Ali se naj bi kdo bavil s političnim modrijanom iz samostojniških vrst, ki zadnji čas razlaga po shodih novo-

meškega okraja, da je SLS prodala slovenstvo in avtonomijo, ogrozila vero, itd., ker je politično kolaborirala s srbsko stranko in hoče tako politično kolaboracijo imeti tudi v bodočnosti? In take stvari si upa na javnih shodih shodih govoriti politik, ki je leta in leta tlačil srbijskim strankam in katerega stranka je po nezaslišanih neuspehih svoje politike primorana, da odvrča odgovornost pred ljudstvom od sebe z bedastočo: nismo bili na vladi, nego samo pri vladi. Ali naj morda upajo na uspeh med volivstvom ljudje iz SKS in SDS, ki so leta in leta sedeli v vladi, a končni efekt njih vladanja je bil moralni, gospodarski in politični bankrot Slovenije? Ali naj morda uspejo s tem, da lažejo, češ da ni SLS v zadnji vladi nič dosegla? Zakaj pa vi ne govorite o svojih uspehih, g. Pučelj, g. Žerjav, — vi radičevci in esdeesarji? Ali niste mar leta sedeli v vladi? Zakaj ne

govorite o sebi, zakaj veste samo o drugih blebetati? To vam bo povedalo ljudstvo 11. septembra in potrdilo sledeče: Dosedaj še ni bilo vlade, ki bi bila za Slovenijo dosegla toliko političnih, politično-nacionalnih in gospodarskih uspehov kakor zadnja kratkotrajna Uzunovičeva vlada, v kateri so sedeli tudi zastopniki SLS. Če ne bi bila nič drugega dosegla, kakor da je vrnila našim samoupravam bivše deželno premoženje in jim dala zakonodajno moč, dovolj bi bila dosegla in sicer dovolj v taki meri, da je že s tem zavarovala sebe pred vsako objektivno kritiko.

To ne da propovednikom volivnih šans miru. Mi vemo to, slovensko ljudstvo ve to, zato pusti vse te ljudi mirno modrovati o volivnih šansah SLS. Na dan volitev ne bodo več govorili ne o enih ne o drugih šansah, ker jih bo ljudstvo pokopalo pod šancami.

Znamenit govor dr. A. Korošca v Kranju.

ZA POPOLNO SVOBODO PROTI VSAKEMU NASILJU. — MOČ SLS JE V IDEJAH, V NJENEM DELU IN ZGODOVINI. — PONUJAMO PREMIRJE VSEM POŠTENIM STRANKAM IN LJUDEM. — POLITIKA PREGANJANJA IN MAŠČEVANJA NAJ SE NEHA! — TREBA ENOTNE DRŽAVNE POLITIKE NAPRAM ITALIJI IN VSEM NAŠIM SOSEDOM. — MI BOMO DELALI ZA SLOVENSKI NAROD V VLADI. — MI NISMO OPUSTILI NITI PIČICE SLOVENSKEGA PROGRAMA. — HOČEMO DELATI ZA ČIM ŠIRŠO SAMOUPRAVO SLOVENIJE IN ZA GOSPODARSKO OKREPITEV VSEH STANOV NAŠEGA NARODA. — PROTI KLEVNAM.

Na shodu SLS 31. julija t. l. v Kranju je imel načelnik SLS dr. Korošec sledeči programatični govor:

Stojimo zopet pred volitvami v državni zbor. Nekateri so nevoljni, da se je letos nakopičilo toliko volitev naenkrat. Toda vi dobro veste, da ni namen, mučiti Vas s tolikimi volitvami, ampak da je le slučaj, da se je zbralo ravno letos naenkrat več različnih volitev skupaj. In za to Vas prosim, da ne omagate, ampak se vztrajno in vsi do zadnjega poslužujete svoje pravice, po volitvah uplivate in odločevate tok naše državne, deželne in občinske politike.

Naša moč je v idejah.

Če kje, se bodo gotovo v Sloveniji vršile volitve v največji svobodi. Pritiska, kakor ga je morala vzdržati naša stranka pri zadnjih državnozbornih volitvah, in ga je, to bodi povedano v čast in pohvalo Vam volivcem, tako sijajno vzdržala, tokrat ne bo nobenega in proti nobeni stranki. Nočemo vračati zlo za zlo, ampak z dobroto, s popolno svobodo. (Bravo!) Tako se spodobijo pošteni in krščanski stranki. V kolikor je od nas odvisno, pa se bodo te volitve vršile pri nas v Sloveniji ne samo v vzorni svobodi, ampak tudi v najlepšem redu in miru. In za to prosim naše pristaje po celi Sloveniji, da sicer v vsakem slučaju odločno branijo svobodo svojih lastnih zborovanj in dogovorov, da pa tudi, nasprotnikom ne kratijo te svobode, ampak da se za držijo mirno in dostojno, če jih tudi tintam radovednost zavede na nasprotna zborovanja. Zavedajmo se vedno, da smo mi predstavniki kulturnega slovenskega naroda in da ne teže naše moči v surovi sili, ampak v privlačnosti in svetlosti naših idej in naše preteklosti.

Mir vsem poštenim ljudem.

Slovenska ljudska stranka danes ni v vladi, toda jutri po volitvah bo v vladi. To je smisel tekočnega prijateljskega pakta z radikali, kateri povzročajo našim nasprotnikom zadnji čas toliko glavobola. Toda mislim, da je ta glavobol popolnoma nepotreben. Mi ne gremo v vlado, da bi potem naše politične nasprotnike preganjali ali jim kakorkoli škodovali, naši nameni so pošteni in plemeniti. Za to se tudi nobenemu uradniku, uslužbencu, industriju, sploh nobenemu poštenemu človeku ni treba bati našega bodočega sodelovanja v vladi, ker bodo v nas dobili ne neprijatelja, ampak zagovornike vseh svojih pravičnih zahtev. Mi smo širokogrudni dovolj, da danes izjavimo, da ponujam v trenutku, ko stojimo na pragu vlado — in vsled tega to niso prazne besede — vsem slovenskim strankam božje premirje »treuga Deic, da se ne bomo, kadarkoli bo kdo od nas na vladi, drug drugega preganjali, ampak podpirali vse stanove našega slovenskega naroda in vse poštenjake, najsi bodo v kateri stranki koli. Roka je ponujana, in kdor je dobre in poštene volje, naj krepko prime za njo!

Naši nameni, ko smo sklenili prijateljski pakt z radikali in si zagotovili po volitvah sodelovanje v vladi, niso bili preganjali in

maščevalni, ampak popolnoma druge narave. Bili so zunanje-politični in notranje-politični.

Mi moramo biti složni naznanj.

Vsem nam je znano, da Italija, naša sosed, preži na ugono priliko, da bi nas naskočila. V takem trenutku bi vzpodbujalo in navduševalo Italijane in vse naše sosed, kateri nam niso naklonjeni, da bi si Srbi, Hrvati in Slovenci stali v najljutejšem boju nasproti. V interesu miru je torej, kadar ga sovražniki hočejo skaliti in prelomiti, da se v tem času tesno privijemo ob kralja in svojo skupno domovino in da tudi navidezno ne damo povoda svojim neprijateljem, da bi mogli računati na kakršnokoli našo razdvojenost ali neslogo. (Odobrovanje!) S tem trenutno najbolje služimo splošni želji po miru, s tem tudi najbolje pomagamo kralju, ki se naporno trudi, ohraniti svojim državljanom zlati mir in upostaviti z vsemi našimi sosedi prijateljske zveze in odnošaje. To govorim iz polnega prepričanja, ker to pozitivno vem. Za to tudi za sedaj, hvala Bogu, ni nobene nevarnosti za mir.

Mi nismo izdali ne svojega slovenskega ne državnega programa.

Notranje-politični razlog, zakaj gremo po volitvah v vlado, pa je ta, ker hočemo iz vlade ven služiti in koristiti našemu narodu, pa tudi celi državi. **Mi nismo s tem prodali niti svojega slovenskega, niti svojega državnega programa.** Tudi bi ga ne mogli prodati, ker tega od nas nihče ni zahteval. Menj se zdi v tem oziru smešno zgubljati napram našim političnim nasprotnikom vsako nadaljnjo besedo. Ti itak niso nikdar z namj zadovoljni, naj gremo desno ali levo. Srednje poti med opozicijo in vlado pa ni, da bi jim mogli ugoditi. Če smo v opoziciji, smo škodljivci slovenskega naroda, in če smo v vladi, smo zopet njegovi škodljivci. Po njihovem bi bila edina rešitev tega težkega vprašanja, da bi mi popolnoma izginili iz političnega površja. Tega veselja pa jim slovenski narod ne bo naredil, pač pa se zna zgoditi, da bo nekatere izmed njih že letos ujela zgodnja jesenska slana.

Toda lahko bi kdo vprašal, zakaj nismo sklepanje pakta z radikali odložili za čas po volitvah? Tega nismo storili, ker je že sedaj prišlo povabilo do nas in ker smo hoteli Sloveniji zagotoviti mirne svobodne volitve. Kar smo storili, smo storili iz najboljših nagibov, in dobrote tega bodo že sedaj med volitvami uživale vse slovenske stranke, slovenski narod pa bo imel priložnost, da bo pri sedanjih volitvah svobodno izrazil svojo voljo. (Viharen aplavz.) Nihče torej nima razloga, da pobere kamen in ga vrže na nas.

Neprekršeno prijateljstvo z Davidovičevom dem. stranko.

Naš prijateljski pakt z radikali pa ne vsebuje nobene osti proti Davidovičevi demokratiški stranki, in to tem manj, ker je sigurno, da bo v prihodnji povoljni vladi sodelovala tudi Davidovičeva demokratska stranka. Mi smo dosedaj imeli z Davidovičevci samo en

pakt, in to z njimi, radičevci in muslimani skupaj. Tega pakta nismo mi razdrli, ampak radičevci. Od tistega časa smo imeli svobodne roke mi in demokrati. Za to demokratom ni nihče zameril, ko so šli brez nas in našega znanja v sedanjo volivno vlado, a tudi nam je bilo svobodno, s kom da se vežemo za svoje bodoče delovanje v parlamentu. Sicer pa je naša želja, da ostanemo z Davidovičevimi demokratiško stranko še nadalje v prijateljskem stiku, in prepričani smo, da se bo nam ta želja tudi izpolnila.

Naš pakt ni napravljen proti hrvatskemu narodu.

Ko slikamo obrise prihodnje vlade, pa nihče ne sme misliti, da se snuje blok proti hrvatskim strankam in brez hrvatskih strank ali celo proti hrvatskemu narodu. To je popolnoma, absolutno izključeno. Vsem hrvatskim strankam, ki bodo le hotele, bodo odprta vrata v prihodnjo vlado, le kar se bo zbiralo okoli Radiča in ga poslušalo, to je po mojem mišljenju izključeno iz prihodnje vlade, a to ne radi hrvatskega naroda ali kake nenaklonjenosti napram Hrvatim, ampak zaradi Radiča samega. Ni stranke, ki bi hotela z Radičem še kdaj sodelovati. Radič je s svojim dosedanjim delovanjem dokazal, da se mu ne sme nič verovati in ne sme nič zaupati. Za to so si stranke edine v tem, da mora Radič s svojo četo ostati obojen v brezupno opozicijo. Drugim hrvatskim strankam pa, ki bodo to hotele, in tudi radičevcem brez Radiča, bodo gotovo sodelovanje v vladi omogočeno, a mi bi se osobito veselili, ako bi hrvatski narod v velikem številu poklonil svoje zaupanje hrvatski pučki stranki na Hrvatskem in Vojvodini, ker nam je ta po programu najbližja hrvatska stranka. Vsak glas ki se odda na Hrvatskem in Slovenskem in v srbskih krajih za Radiča, je izgubljen.

Pomiritev med vladnima strankama.

Kakor vsaka vlada, ima tudi sedanja vlada svoje težkoče. Sedaj zavre v radikalni stranki, sedaj v demokratiški stranki. Mi se načeloma nismo vmešavali ne v notranje zadeve v radikalni stranki, in istotako se tudi izogibamo, da bi se izjavljali o notranjih razmerah demokratiške stranke. Izgleda pa, da so se zadnji čas v obeh strankah nemirni valovi poglobili in da stoji vlada zopet trdno. Ta teden se bo to lahko definitivno utrdilo. Zato se mi zdi, da je odveč in da je samo brezplodno igrakanje, ako se ugiha, da li bo naša stranka že med volitvami vstopila v vlado ali ne.

Za vse stanove.

Pri nobenih volitvah dosedaj še nismo mogli z vso gotovostjo reči, da bomo po volitvah v delovni vladi. Tokrat to lahko rečemo. Zato se tudi bolj kakor kdaj poprej zavedamo, da sprejemamo nase velike dolžnosti do sloven. naroda in do cele naše države. Državi hočemo dati vse, kar potrebuje za svoj razvoj in obstoj, za to ponovno odklanjamo, da se nas imenuje separatiste, a za slov. narod hočemo zahtevati vse, kar je njemu potrebno za njegovo prosvetno, družabno in gospodarsko življenje. (Bravo! Ploskanje.) Nobenega stanu nočemo prezreti v svojem delovanju, ne kmetu, ne delavcu, ne obrtniku, ne trgovcu, ne industriju, ne brezposelnega, ne duhovnika, ne učitelja, ne uradnika, ne zasebnega uslužbenca. Vsi ti stanovi tvorijo živo telo naše države in so sestavni del našega slovenskega naroda. Ako enega zanemarjamo, trpijo tudi vsi drugi. Kakor je cel človek za nič, ako ga samo en zob boli, tako je cel državni in narodni organizem bolan, ako je samo en stan zanemarjen in zapostavljen.

Mi se dobro zavedamo, da živimo v času velike gospodarske krize in težko bi bilo odločiti, kateri stan več trpi, ker trpijo vsi, a vsaki po svoje. Zelo nas vznemirjajo letošnje velike in pogoste vremenske neizgode, posebnost, kakor tudi letošnja suša, ki se občuti tudi v Sloveniji. Zaradi neizgode bodo kmetje dobili mnogo manj dohodkov, a drugi stanovi bodo dobili, se bojinimo, še večje denarne težkoče. Ako finančni minister sedaj naznanja, da bo znižal proračun in s tem davke za eno milijardo, potem le želimo, da bi bilo s tem vsem stanom enakomerno pomagano.

Gospodarski svet — Kmetijske zbornice

Čujemo, da se bo že v prihodnjem času ustanovil začasn Gospodarski svet, ki se bo zanimal posebno za celokupno naše gospod. življenje v državi. S tem se bo vsaj neko-

liko storilo, kar je naša stranka že od začetka le države zahtevala; nastala bo ustanova, četudi še nepopolna, ki se bo izključno počela ne s politiko, ampak z našimi perečimi gospodarskimi vprašanji. Če se nismo v vladi, zato naj sedaj na ta način, z javno besedo, opozorimo na eno okolnost: vsi drugi stanovi imajo svoje stanovske organizacije, najslabše v le moziro stoji kmet. Za to je potrebno, da se naidejo pota, da bo tudi kmet v novem zastopnem Gospodarskem Svetu primerno zastopan. (Tako je!) Ko smo bili pred volitvami deset tednov v Uzunovičevi vladi, je izdelala naša stranka okvirni zakon za ustanovitev kmetijskih zbornic, katerega je nameravala takoj po proračunu predložiti parlamentu. Med tem smo izpadli iz vlade. Toda, ko minejo volitve, ne bomo tega važnega vprašanja zgubili iz vida.

Za utrditev in razširitev samouprave Slovenije.

Velikega pomena je, da bi začeli naši deželni zbori, to je oblasne skupščine s polno paro delovati. Tega sedaj ne morejo, ker jim ministrstva ne odstopijo poslov, ki spadajo po vsej pravici v deželne zbore, a osrednja finančna uprava ne dovoli finančnih sredstev. A v tem smo si vsi edini, da se ne morejo sprejeti državni posli, a za njih določeni denarni dohodki ostanejo državni upravi. Novih davkov pa oblasti ne morejo in ne smejo nalagati. Kakor dosedaj, bo tudi odslej naša stranka tozadevno tako dolgo dregala in pritiskala, da se doseže popoln uspeh. Skrbeli pa bomo tudi, da se razširi delokrog naših oblastnih ustanov, da se spremenijo in dopolnijo sedanji pomanjkljivi samoupravni zakoni in tudi pri tem se bodo naši nasprotniki prepričali, da nismo pozabili svojega slovenskega programa o samoupravi Slovenije.

Naše zvesto delo za narod.

Ne bom nadalje razvijal našega načrta za delovanje v bodočem parlamentu, ker mislim, da bode to storil moj prijatelj in kandidat za kranjsko volivno okrožje gospod Brodar in da se bo pri tem posebno oziral na kmečki stan, ki je na današnjem zborovanju najštevilnejše zastopan. Mislim pa tudi na to, da je mnogo več vredno, ako ob volitvah gledate tudi na zgodovino strank, a ne samo na njihove volivne programe. Vsak ženin vse obljublja, kadar išče nevesto, tako tudi vsaka

stranka, kadar hodi za volivci. Naša stranka pa lahko s ponosom trdi, da je ves čas svojega obstanka in tega je nad trideset let, avsto služila svojemu slovenskemu narodu in vsem njegovim stanovom, da je globoko doživljala z ljudstvom vsako njegovo žalost in veselje, da ga je poznala tudi po volitvah in ne samo med volitvami in da mu je priborila marsikateri uspeh, četudi ni mogla vsakokrat vsega doseči. Narod slovenski pa je plačeval zvestobo za zvestobo iz izkazoval stranki svoje zaupanje od volitev do volitev. Ne samo z ozirom na naš program, ampak tudi na naše več kot tridesetletno delovanje med Vami Vas prosi Slovenska ljudska stranka tudi pri predstojajočih volitvah za Vaše popolno zaupanje.

Morda bo kdo pričakoval, da danes tudi odgovorjam na vse klevete nasprotnikov v tej volivni borbi. Preveč jih je, da bi mogel na vse odgovoriti, na najvažnejše pa sem že itak odgovoril na velikem zaupnem shodu v Ljubljani. Kar se je med tem vrglo blata na nas, tega pa itak odstranjujejo z velikansko potrpežljivostjo uredniki naših listov, za kar jim izrekamo zahvalo. Le na kleveto bi opozoril, ker se še v javnosti ni zagnalo za njo in kar se tiče naših prijateljev in pristašev v Kranju. Ko so se vsled slabe vesti nekateri Kranjčani zbal za občinsko upravo, so posegli za svoje staro grdo orožje proti našim somišljenikom in so jih v posebni spomenici oklevetali, da so protidinastični elementi, ki so rovali in intrigirali in delali na to, da se v Kranju ne postavi kralju Petru spomenik. Cel Kranj in celi okraj in cela Slovenija ve, da je to ordinarna laž, nizkotna kleveta. Zato pa tudi ti žalostni junaki niso imeli hrabrosti, da na spomenico postavijo svoja »napredna imena. Ni Vam treba razkriti, h kateri stranki spadajo ti neprestani denuncianti slovenskega imena. Ni dovolj, da so njih pristaši Slovence oškodovali po različnih bankah za neštivilne milijone, oni se ne sramujejo, da slovenskemu narodu z lažnjivimi denunciacijami krađejo tudi pošteno slovensko ime. (Ogorčenje. Pfuj! klici in zgražanje.)

Za vse nasprotnike slovenskega naroda bo največja kazen, ako dne 11. septembra povsod napolnite na drugem mestu stoječe skrinjice Slovenske ljudske stranke. Zato je potrebno, da nihče ne izostane, da vsi pridete, da vsi volite in tako vsi pomagate Slov. ljudski stranki do častne in popolne zmage!

Volivna borba v polnem teku.

»r Belgrad, 1. avg. (Izv.) Politično življenje se vedno bolj prenaša v notranjost države, kjer postaja vedno živahnije. Včerajšnja nedelja je bila dosedaj najživahnije, kar je razumljivo, ker nas loči od volitev le še pet tednov. Vsi ministri in politiki so pričeli v svojih volivnih okrožjih z volivno kampanjo. Posebno je vzbudil pozornost govor predsednika narodne skupščine Marka Trifkovića, ki je precej ostro napadel vlado, češ, da dela proti njemu. Kakor znano, je v Somboru vložena proti njemu proti-lista. Kljub temu se Trifković nadeja na velik uspeh.

Vlado je napadel seveda tudi Pribičević, ki je imel par shodov po Sremu. On se zelo pritožuje nad volivnim terorjem in navaja nekatere slučaje, da so sam-demokratski pristaši, kakor duševni uradniki, učitelji, profesorji in celo ravnatelj gimnazij odpuščajo oz. premeščajo samo radi tega, ker hodijo na shode sam. demokratov. Pribičević pravi, da so ta nasilja proti samostojnim demokratom splošna. Iz drugih krajev da ima poročila, da se sam-demokrati, posebno uradniki povsod preganjajo.

Davidović je odšel v Bosno v Visoko,

kjer bo imel shod. Pričakuje se, da bo tudi on napadel vlado, seveda v znatno blažji meri, kakor je to storil v Skoplju.

Nastas Petrović se je vrnil s svoje turneje iz Jagodine in okolice. Na belgradskem kolodvoru ga je pričakovala velika množica radikalne mladine, ki mu je priredila burne ovacije.

Radikali so imeli v Belgradu shod zaupnikov, na katerem so z aklamacijo izvolili za nosilca liste Božo Maksimovića.

Pravosodni minister dr. Dušan Subotić je imel v Subotici velik shod, na katerem je govoril o vladni politiki. V skupščino je treba poslati poštene in sposobne ljudi, ljudi s pravim ciljem in znanjem. Govoril je tudi o sporazumu z dr. Korošcem in hvalil ta državniški akt.

Sicer so se po vseh večjih mestih vršili shodi, ki so z malimi izjemami povsod potekali mirno. V Belgradu so danes nahajala samo dva ministra in sicer predsednik vlade in minister dr. Perić. Vsi drugi so izven Belgrada. Predsednik vlade še ni odpotoval na Bled z ozirom na bolezen v svoji rodbini. Misli se, da bo odpotoval morda že jutri.

Volivni shodi SLS.

Sijajen shod v Kranju.

Včeraj ob 11. uri dopoldne se je vršil v Kranju na do zadnjega kotička napolnjenem velikem vrtu gostilne pri »Stari pošti« krasno obiskan shod SLS, na katerem sta podala poročili načelnik SLS dr. Anton Korošec in poslanec kranjskega okraja Janez Brodar. Poleg velikega števila pristašev iz okolice Kranja se je udeležil shoda tudi znaten del kranjskega meščanstva.

Shod je otvoril predsednik Kmetске zveze in oblasni poslanec Anto Umnik, ki je pristrčno pozdravil voditelja slovenskega naroda dr. Antona Korošca. (Dolgotrajne navdušene ovacije.)

Med frenetičnim ploskanjem in burnimi živjo-klici je stopil dr. Korošec na okusno zelenjem in slovenskimi zastavicami okrašen govorniški oder ter povzel, ko se je večminutni aplavz polegel, besedo. Njegov govor priobčujemo na prvi strani.

Zborovalci so ves čas prekinjali dr. Korošca z viharim odobravanjem, ploskanjem in pritrdjevanjem.

Nato je govoril poslanec Jan. Brodar, ki je očrtal z markantnimi potezami vse delo Jugoslovanskega kluba v Belgradu za Slovenijo. Poudarjal je, da je bil boj za avtonomijo Slovenije radi Radičevega izdajstva za enkrat onemogočen, da pa se borba za slovensko samoupravo še nadaljuje. Temelj ji je že položen s tem, da so poslanci SLS izposlovali

pri občinskih volitvah kakor pri volitvah v narodno skupščino.

Vrhnik. V nedeljo, dne 31. julija popoldne je zborovala SLS na Vrhniki. Poročal je narodni poslanec g. Smedej, katerega izvajanja so zborovalci viharno odobraval. O občinskih volitvah je poročal župan g. dr. Marolt, ki je ob burnem pritrdjevanju ovrgel prazne agitacijske ugovore SDSarjev in njihovih pomagačev zoper obč. gospodarstvo na Vrhniki, ki je napredovalo, odkar je prešlo v roke zastopnikov slovenskega ljudstva. Značilno je, da so SDSarji vložili tri liste, pa nobene, pod pravim imenom, kakor da bi si bile nasprotni, v istini so pa vse tri vložili eni in isti kolovodje SDSarjev. Kakih sredstev se poslužuje SDS, da bi spečljala na led volivce, ki so proti njej in njenim kolovodjem!

Reteče pri Škofji loki. Za petek zvečer napovedani shod zaupnikov SLS se je razvil v shod volivcev. Iznenadil nas je s svojim prihodom g. minister dr. Korošec, ki je prišel nenapovedan v naš neznaten kraj. Poročal je o zunanjepolitičnem položaju, kako iščemo in dobivamo prijateljskih zvez v obmejnih državah. Z ozirom na notranjepolitične zadeve je pojasnjeval, zakaj so nove volitve potrebne. Prišel je tudi oblasni poslanec g. Planina in nam poročal o zadnjem zasedanju oblasne skupščine. Volivci so si šteli v posebno čast, da jih je posetil voditelj SLS, odobraval so njegovo poročilo in delovanje ter mu izrekli zaupanje.

Shodi poslancev in kandidata Zebota. V nedeljo 7. avgusta po rani sv. maši pri Sv. Ani, po pozni sv. maši pri Sv. Jurju v Slov. gor. Dne 14. avg. po rani sv. maši pri Sv. Križu nad Mariborom, po pozni sv. maši pri Sv. Juriju ob Pesnici, dne 15. avg. po sv. maši (ob pol 11. uri) pri Sv. Duhu na Ostrcem vrhu, popoldne ob dveh pri g. županu na Velikem Brdu. Dne 21. avg. po rani sv. maši pri Ma-

riji Snežni, popoldne ob treh v Selnici ob Muri (Gornik), dne 28. avg. po rani sv. maši pri Sv. Petru nize Maribora, po pozni pa pri Sp. Kungoti, popoldne ob štirih v Cirknici (Muršec). V torek 23. avg. bo v Mariboru seja zaupnikov-delegatov SLS in članov okrajnega odbora SLS.

V Vavta vasi se je vršil v nedeljo izredno dobro obiskan shod SLS. Tukaj, kjer pred leti SLS sploh zborovati ni mogla, so vsi navzoči pokazali največjo enodušnost in z velikim odobravanjem sprejeli poročilo kandidata dr. Kuloveca.

Spodnji Duplek. Volivni shod SLS pri g. Gmajnerju je dobro uspel. Shod je dobro vodil naš g. župan Jurša. Govor kandidata Zebota smo poslušali z velikim zanimanjem.

Hajdina. V Društvenem domu se je v nedeljo 31. julija popoldne zbralo veliko število volivcev. Narodni poslanec Zebot nam je podal zanimivo politično poročilo. Tu bomo vsi volili zopet našega dr. Korošca in prot. Vesenjaka. Organizirali bomo dobro udeležbo pri volitvah.

Veličastni shod pri Sv. Barbari v Slov. goricah se je vršil v nedeljo 31. julija. Na visokem hribu in široki trati okoli cerkve je bilo vse polno ljudi. Prišli so volivci tudi iz sosednjih župnij. Zborovanje je vodil predsednik krajevnice organizacije SLS g. Kajnih. Govor kandidata Zebota so zborovalci odobraval s pritrdjevanjem. Velik vtis je napravilo na mnogobrojne zborovalce, ko je predsednik izročil v imenu cele župnije še pismeno zahvalo SLS, dr. Korošcu in poslancu Zebotu za uspešno brambo ljudskih pravic. Kot nekaka prisega se je glasil vzlik predsednika: »Obljubljamo, da bomo 11. sept. vi volivci šli volit in bomo glasovali samo za eno stranko, to je za SLS, ki ima v mariborski oblasti prvo škrinjico!

Lepa zmaga SLS pri obč. volitvah v Mengšu.

Oddanih je bilo 271 glasov. I. lista župana Liparja (SLS) je dobila 173 glasov (11 odbornikov), II. lista SLS za Veliki Mengeš in Topole 42 glasov (2 odbornika), III. lista SDS 29 glasov (2 odbornika), IV. lista radičevcev 27 glasov (2 odbornika). SLS ima skupno 13 odbornikov, nasprotniki pa samo 4. SLS je napredovala za enega odbornika. Demokrati in radičevci niso dobili niti toliko glasov, kolikor imajo podpisov na kandidadni listi.

Kandidatne liste v mariborskem volivnem okrožju.

Kakor izgleda, bo za volitve v narodno skupščino vloženi v mariborskem volivnem okrožju 8 list in sicer od sledečih strank: SLS, Radič, SDS, Nemci, dve socialisti, radikali, vitez Zagorski in morda še Davidovičevi. Govori se tudi, da bodo prekmurski »agrarci« vložili posebno listo.

Nove candidature.

Demokrati so za mesto Belgrad postavili sledeče kandidate: nosilec liste Ljuba Davidović, kandidata za prvi okraj advokat Slavko Dukanović, za drugi okraj pa državni svetnik Velizar Vulović. Radikali so določili za nosilca liste v Belgradu Božo Maksimovića. Po nekaterih vesteh bodo pašičevci proti Maksimoviću postavili posebno listo z nosilcem Nastasom Petrovičem.

V sarajevskem volivnem okrožju so vložili svojo kandidadno listo muslimani. Nosilec liste je minister dr. Mehmed Spaho, okrajni kandidat za Visoko in Višegrad dr. Šefkija Behmen, za Rogatico Ragib Čaplić, za Sarajevo dr. Halidbeg Hrasnina, za Fojnico Fehim Spaho, urednik v Sarajevu za Fočo in Čajnice Ismetbeg Gavran Kapetanović ministrski načelnik v Sarajevu.

Da se preprečijo volivne zlorabe.

Veliki župan zagrebske oblasti dr. Stopar je vsem okrajnim glavarstvom poslal okrožnico, v kateri pravi: Da se pri bodočih volitvah onemogočijo vse zlorabe z glasovanjem na imena umrlih in odsotnih ukazujem sledeče: Vsako občinsko predstojništvo mora sestaviti seznam, v katerem beleži vse tiste osebe, ki so vpisane v volivni imenik, a so po izvršenih popravah umrle, vse osebe, ki so med tem odšle k vojakom, vse, za katere se ve, da so stalno odsotne in vse, ki bodo obsojene na ječo. Ta seznam mora občinski urad priključiti volivnim imenikom. Na ta način se mora onemogočiti glasovanje pod nepačnimi imeni, ker bo vsak predsednik volivnega odbora vse, ki bodo volili na imena umrlih ali odsotnih, lahko takoj kontroliral.

VOIKA-čevlji solidni

»Kako se naučim fotografirati!« je pravkar izšla v drugi, popravljeni izdaji. Dobi se v vsaki knjigarni. Cena Din 10.—

Najugodnejša prilika se vam nudi v trgovini F. in I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29, kjer se, radi razprodaje letne konfekcije, dobijo fine in navadne perline obleke, krasne modne bluze in krila, otroški in damski predpasniki i. t. d. **20 do 40% pod ceno!** Oglejte si razstavo v izložbi!

Beleške

△ **Socialisti** vseh struj, barv in nijans so pret. mesec imeli pogajanja za skupen nastop. Pogajanja pa niso uspela, ker mariborska »Volksstimme« objavlja sklep SSJ (Socialistične stranke Jugoslavije — Kristanove), da bo SSJ v vseh okrožjih samostojno nastopala. Izjava odklanja »poziv komunistov, ki predlagajo pod firmo DKRB (Delavsko-kmečki republikanski blok) skupen nastop«. Vsled tega bodo tak blok tvorili komunisti skupaj z Bernotovo JSDS (Jugoslovanska socialno-demokratsko stranko).

△ **Fronta žrtv.** Ko se je polomila nacionalna, napredna, naprednjaška, gospodarska in sploh vsaka fornta, ki jo je skovala SDS, je »Jutro« proglasilo vse te nesrečneže, ki nočejo z SDS, za fronto žrtv. Da, fronta žrtv je tudi poglavje v slovenski zgodovini. Ta fronta itma v raznih časih posebna obeležja. Tako imamo trboveljske žrtve, žrtve »Jadranske banke«, žrtve »Slavenske banke«, žrtve denunciacij SDS in žrtve šunda, ki ga izdaja SDS v Ljubljani.

△ **Škoda.** Dr. Korošec je z reševanjem radikalov oškodoval Slovence za ogromne zneske. To nesramnost si upa napisati glasilo iste stranke, ki v svojih hrvatskih in srbskih listih protestira proti »privilegiranemu stališču Slovenije«, glasilo stranke, katere šef je SLS napadal, ker skrbi »le za Slovenijo«, glasilo stranke, ki ima na vesti dva največja gospodarska poloma v državi in dva največja poloma v zgodovini Slovencev sploh.

△ **Dnevnic.** »Jutro« sedaj piše celo proti prevelikim dnevnim, ki da jih ima neka nedelavna komisija v Berlinu. Ugotavljamo, da sistema politike dnevnic SDS ni uvedla le v državno, ampak tudi v ljubljansko komunalno politiko.

△ **Klerikalcev** se »Jutro« boji celo tam, kjer jih nič ni. Tako napada sedanjo kleroradikalno vlado, čeravno ve, da klerikalcev v tej vladi ni. Kleroradikalni ministri se po jutrovski fantaziji vozijo v avtomobilih in po agitacijskih potovanjih, čeprav ni sedaj nobene ministra SLS. Ljubljanska SDS je očividno prišla ob vso pamet od obupa, da sedaj ni volivnih ministrov SDS, kakršne smo imeli leta 1925.

△ **Izjava SDS.** »Jutro« piše o obvezni izjavi, ki jo je dala SDS glede vstopa v zadnjo Uzunovičovo vlado. Pravi, da je SDS nekaj ur pred vstopom dr. Korošca v vlado povedala, da nikakor ne gre z Uzunovičem. Dobro. SDS je res dajala take izjave, toda šele potem, ko je dr. Korošec že vstopil v vlado, poprej pa se je SDS z vsenim sredstvi rinila v vlado in za vsako ceno hotela priti do oblasti. Ze ta okolnost sama daje izjavi SDS sumljivo vrednost, če pa uvažujemo, da je SDS stranka besedolomstva, je pa račun popoln. Je namreč popolnoma vseeno, kakšne izjave daje SDS, kajti njena dejanja kažejo, da sploh nobeni izjavi SDS ne gre nobena vara.

Izjave Mussolinija o zunanjepolitičnih dogodkih.

ALBANSKO - JUGOSLOVANSKI KONFLIKT IN DUNAJSKA REVOLTA STA BILA NEPO-
MEMBNA DOGODKA.

v Rim, 1. avgusta. (Izv.) Danes se je vršila seja ministrskega sveta. Ministrski predsednik Mussolini je poročal o notranjem in zunanjem položaju. Finančni minister Volpi je poročal o finančnem položaju. Dohodki v finančnem letu 1926/27. prekašajo pričakovane vsote za 3 milijarde. Ministrski svet je sklenil, da se znižajo davki za 550 milijonov, takse za 385 milijonov, železniške in potniške tarife za 200 milijonov.

v Rim, 1. avg. (Izv.) Na današnji seji ministrskega sveta je podal Mussolini tudi izjave o zunanjepolitičnem položaju. Mussolini je rekel, da sta dva politična dogodka, o katerih se je v Evropi zadnji čas veliko govorilo, namreč albansko-jugoslovanski konflikt in dunajski nemiri, samo bagateli. Čeprav sta oba dogodka bila brezpomembna, se je vendar o napetosti med Tirano in Belgradom govorilo v prvi vrsti. Temni oblaki, ki so se zbirali, pa so se po nastopu Italije kmalu zopet razpršili. Spor radi Gjuškovića, v katerem je Italija v prvi vrsti vplivala pomirjevalno, je pokazal, da evropski mir ni ogrožen nikdar, ako so si glede kakega vprašanja vse štiri zapadne velesile istega mnenja.

K dunajskim dogodkom, ki jih je imeno-

val Mussolini socialistično-boljševiško revolucijo, je rekel Mussolini, da so ti dali povoda k zelo neumestnim napadom na fašistični režim. Te vesti so bile nes pametne in tendenciozne in jih zato Italija ni vzela obzir in ni mislila na to, da bi jih demantirala. Fašistiška Italija ni nikdar mislila na to, da bi se vmešavala v notranje avstrijske zadeve. Italijanski poslanik ni napravil na Dunaju nikakih korakov in na avstrijski meji ni bilo nikakega zbiranja čet. V ostalem pa mu je bilo, Mussoliniju, že po prvih vesteh popolnoma jasno, da bo revolta zadušila samo sebe in ne bo imela nikakih konstitutivno-političnih posledic.

Zdržitev Avstrije in Nemčije nasprotuje obstoječim mirovnim pogodbam. Italija ne bo v ničemer spremenila svojega dosedanjega stališča v tem vprašanju. O pomorski razorožitveni konferenci ni Mussolini izjavil ničesar. Končno je omenil Mussolini tudi obisk egiptovskega kralja Fuada v Rimu. Obisk bo imel pomen za utrditev duhovnih in gospodarskih vezi, ki obstojajo že sedaj med obema deželama. Tudi časopisje zelo toplo piše o prihodu egiptovskega kralja, ki bo štiri dni gost kraljeve rodbine.

Princ Karol vzdrzuje svoje zahteve po romunskem prestolu.

OSTRA KRITIKA FRANCOŠKEGA ČASOPISJA.

v Pariz, 1. avgusta. (Izv.) Romunski princ Karol je francoskemu časopisju dal izjave, v katerih pravi, da vzdrzuje svoje zahteve po romunskem prestolu. Protestira proti temu, da mu ni bil dovoljen prihod v Romunijo, da bi se udeležil pogrebnih svečanosti za pokojnim očetom, ker ni niti najmanj nameraval v državi pričeti kakega političnega gibanja. Da uveljavi svoje zahtevo po prestolu, smatra za dolžnost svoje časti, ker se je odpovedal prestolu samo raditega, ker je bil prisiljen. Silno težko mu je bilo storiti to gesto. Sedaj je položaj popolnoma spremenjen in bodočnost Romunije vzbuja resne skrbi. Sedaj smatra kot sveto dolžnost in popolno pravico, da uveljavi zahtevo po prestolu. Bil sem vedno goreč patriot in sem vroče želel služiti domovini in ji ne povzročati kakih neredov. Toda klicu

ljudstva sem vedno pripravljen takoj se odzvati. V »ECHO de Paris« radi teh izjav Pertinax izredno ostro napada Karla in pravi, da je nepremišljen mladenič ter mu tudi odreka vsakršne intelektualne sposobnosti. Mi moramo želeli, da zmagata Bratianu in se mu posreči skupno z njegovimi prijatelji obvarovati stabilnost države do l. 1940., ko bo lahko Mihael zasedel prestol. Bratianu pripada družini, ki poleg sedanje kraljevske rodbine ustvarja Veliko Romunijo. Njegova zunanja politika je brez dvoma ohranila Malo antanto pred razpadom, njegova zasluga so zveze Romunije z zapadnimi velesilami. Zeleti pa je, da bi pričel uporabljati milejše metode, ker s strogoostjo vzbuja nezadovoljnost. Na drugi strani pa romantičnemu čustvovanju mas zelo dopadejo Karlove avanture.

Pred novimi spremembami v praški vladi.

v Praga, 1. avg. (Izv.) Vesti, da namerava socialno-demokratska stranka v doglednem času stopiti v vlado, se potrjujejo. Socialni demokrat Hampel je izjavil zastopniku »Populaire«, da bo stranka počakala samo še izidov občinskih volitev, ki se izvrše v oktobru in nato vstopila v vlado. Iste izjave so dali tudi drugi voditelji.

Narodno-socialistično glasilo »Česke Slovo« istotako piše o pripravljenosti narodno-socialistične stranke, sodelovati v vladi, ker je to v interesu mirnega razvoja države.

POGAJANJA PRAGA—VATIKAN.

v Praga, 1. avg. (Izv.) Opolnomočeni minister Krofta je v soboto odšel v Rim, da nadaljuje s pogajanjmi, ki se vrše med Prago in Vatikanom.

Rusija se udeleži prometne konference.

v Ženeva, 1. avg. (Izv.) Glavni tajnik Društva narodov je prejel od sovjetske vlade pismo, v katerem sporoča sovjetska vlada, da sprejme povabilo na prometno konferenco, ki se bo vršila 23. avgusta. Čiherin izjavlja, da sovjetska vlada sprejema povabilo, da pa s tem ni upravičeno sklepanje, da se je načelno stališče Rusije napram Društvu narodov spremenilo. V pismu je izraženo pričakovanje, da bo švicarska vlada odredila primerne ukrepe, da se zaščitijo sovjetski zastopniki.

Socialnodemokratske demonstracije v Berlinu.

v Berlin, 1. avg. (Izv.) Danes so se vršile socialno-demokratske demonstracije s parolo: Proti vojni in vojni nevarnosti, za mir in socializem! Pri demonstracijah je bila zelo velika udeležba. Demonstracije so potekle popolnoma v miru brez vsakih incidentov. Udeleženci sprevoda so se zbirali v južnem delu mesta in korakali nato z več godbami in rdečimi zastavami v zapadni del mesta na Wittenbergplatz. Red so vzdrževale čete »Reichsbannerja«.

VELIPE ŽRTVE VROČINE.

v Berlin, 1. avg. (Izv.) Včerajšnji vroč dan je izvalil velike množice h kopanju na prostem. Pri tem ni bilo nič manj ko 10 smrtnih žrtev.

Dunajska občinska straža.

v Dunaj, 1. avg. (Izv.) Proti novi občinski straži se je pričel sedaj odločen boj. Kot najvažnejši se navaja sklep dunajske medzvezniške vojaške kontrolne komisije, ki je to vprašanje predložila v rešitev medzvezniškemu osred. kontrolnemu odboru v Parizu, katerega predsednik je general Foch. Razen tega odbora se bo z vprašanjem bavila tudi poslaniška konferenca. O tem vprašanju sta ponovno razpravljala tudi dr. Seipel in dr. Seitz, pri čemer se je ugotovilo, da člen 131. sanžermenske mirovne pogodbe prepoveduje vsako zvišanje števila orožnikov, finančnih stražnikov in gozdarskih straž. V krogih dunajske mestne občine pa poudarjajo, da gre tu le za pomožne čete, ki bodo tudi izurjene za pomaganje pri požarnih katastrofah. Izurili se bodo tudi v džiu-džicu, da se bodo znali braniti pred napadi.

Komunistični nemiri v Franciji.

v Pariz, 1. avg. (Izv.) Pri odkritju spomenika padlim vojakom v Quentienju je prišlo do nemirov. 5000 komunistov je hotelo to slovesnost motiti s protidemonstracijami. Prišlo je do težkih spopadov. Več komunistov je bilo linčanih in položaj bi postal zelo opasen, da ni posegla vmes policija. 5 oseb so aretirali.

Velik požar v Romuniji.

v Bukarešt, 1. avgusta. (Izv.) Danes zjutraj je izbruhnil v malem mestecu Husi v Moldaviji velik požar, ki se je vsled močnega vetra hitro razširil in je že do 10. ure dopoldne pogorelo popolnoma 13 hiš v sredini mesta. Iz vseh bližnjih mest so hiteli k požaru vojaški oddelki in ognjegašci na pomoč. Vendar se ni dalo požara omejiti, tako da je ob sedmih zvečer bilo skoro že vse mesto v plamenih. Malo mestece Husi ima 15.000 prebivalcev. Večina je sedaj brez strehe.

† SIR JOHNSTON.

v London, 1. avgusta. (Izv.) Znani afriški raziskovalec Sir Johnston je umrl v 69. letu starosti. — Skupno s Stanleyem je sklenil v Ugandi pogodbo, ki je Angliji zagotovila vso vzhodno Afriko. Po smrti Rodesa je bil glavni zastopnik angleške politike v Afriki, ki se je zavzemala za strnjeno angleško posest od Kapstadta do Kaira. Vse to ozemlje naj bi vezala železnica, katero bodo sedaj dokončali.

Angleški list o političnih problemih v Srednji Evropi.

v London, 1. avgusta. (Izv.) »Manchester Guardian« razpravlja v uvodnem članku o vzhodnoevropskih problemih, konfliktu med Jugoslavijo in Italijo, bodočnosti Avstrije in o negotovem političnem položaju v Romuniji. List pride do zaključka, da je potrebna za rešitev vseh problemov ustalitev položaja Avstrije, ki naj se izvrši potem združitve z Nemčijo ali z ustanovitvijo podonavske federacije. Nemogoče pa je rešiti ta vprašanja, če ne bodo veliki narodi prenehali s svojo politiko, ki nima pred očmi blagostanja Evrope, tem-

več hoče vsak narod zadostiti svoji ljubosumnosti in misli na prestiž. Vsaka rešitev je nemogoča s stališča, če igra pri tem vlogo samo ozir na bodoče razmere moči v slučaju kakšne nove krize. Anglija, Francija, Nemčija in Italija morajo pri tem pustiti na strani vse možnosti prihodnje vojne. Diplomati v Parizu, Londonu, Rimu in Berlinu morajo prenehati misliti na veliko šahovsko igro, pri kateri bi mali narodi igrali le kmete, katere je mogoče v primernem trenutku izmenjati in jih žrtvovati na račun velike politike.

Napori za sporazum na pomorski razorožitveni konferenci.

v Ženeva, 1. avgusta. (Izv.) Na posvetovanju med voditelji posameznih delegacij so sklenili, da se javna seja pomorske razorožitvene konference preloži za nekaj dni. Seja se bo vršila najbrže v četrtek. Položaj na konferenci je tudi danes popolnoma negotov. Kakor objavljajo, je danes ameriška delegacija sprejela od svoje vlade pričakovana navodila, naj se angleški predlogi zavrnejo.

v London, 1. avgusta. (Izv.) V govoru v Bangaru je napovedal delavski voditelj Thomas, da se vsak čas snideta Baldwin in Colidge. Pri tem sestanku bo najbrže prišlo do sporazuma glede moči brodovja.

Vse nedeljsko londonsko časopisje piše, da bo Anglija poskušala v slučaju, da Amerika zadnjih angleških predlogov ne sprejme, skleniti do prihodnje konference, ki se bo vršila l. 1931. začasen dogovor, da se dovoli Ameriki zgraditi samo toliko velikih križark, kolikor jih sedaj uporablja Anglija. Japonska pa bi se obvezala, da bo uporabljala oziroma zgradila v tem času na vsakih pet angleških križark tri križarke.

v London, 1. avg. (Izv.) Lloyd George je izjavil v nekem govoru v Cambridgeju, da bi pomenilo veliko katastrofo za velik del človeštva, če bi se pomorska razorožitvena konferenca razbila in privedla do tekmovanja v oboroževanju med Anglijo in Ameriko. Brez pomena je poizvedovati pri šefu angleške delegacije Bridgemanu o poteku konference, ker si sam ni še dovolj na jasnem, kakšen namen naj bi bila imela ta pogajanja.

Poljska katoliška univerza v Sleziji.

v Vratislava, 1. avg. (Izv.) Poznanjski primas Hlond in katoliški škof Liesiezyk sta sklenila ustanoviti poljsko ljudsko univerzo v mestu Adelnau, neposredno na poljsko-slezijski meji. V oklicu na poljsko ljudstvo pozivata k podpiranju te naučne ustanove. To ljudsko vseučilišče mora biti dokaz, da je Slezija poljska in da taka ostane. Univerza bo pričela poslovati že v jeseni.

P. Krizostom Sekovanič o. F. M.

Franciškov spomenik v Rimu.

V poslednjih treh mesecih Franciškovega jubilejnega leta, t. j. v majniku, juniju in juliju so se vršile v Rimu v raznih znamenitih cerkvah, v društvenih dvoranah in na javnih trgih lepe slavnosti v čast velikemu Asižanu, med katerimi zavzema najodličnejše mesto odkritje Franciškovega spomenika na trgu pred lateransko baziliko dne 26. majnika t. l., na praznik Gospodovega Vnebohoda.

Tisočere in tisočere množice domačinov in tujcev so napolnile ves ogromni trg in zasedle vse strešne terase, balkone in okna tamonjih palač že celo uro pred pričetkom slovesnega odkritja. — Okrog spomenika so bile postavljene v lepem redu tribune za najodličnejše cerkvene, vojaške in civilne goste, med katerimi naj omenimo samo bivšega franciškanskega redovnega generala p. Bernardina Klumperja in belgrajskega nadškofa p. Rodiča, ki se je ravno tiste dni mudil v večnem mestu.

Kmalu po 18. uri se je razvila iz lateranske bazilike proti spomeniku čudovita pestra procesija, ki so jo otvorili karabinjeri na konjih. Pri njej so bila zastopana vsa mogoča društva in bratovščine lateranske župnije s svojimi zastavami, korporativno najmočnejše pa skavti in tretjeredniki. Procesijo je zaključil vikarij Nj. Svetosti kardinal Pompili s svojim klerom, z lateranskimi spovedniki (franciškani) in veličastno asistenco.

Ko je zasedel kardinal svoj blesteči tron pod mogočnim baldahinom, je zapel Cazimirov zbor »O rex gloriae«.

Vikarij Nj. Svetosti je recitiral kratko oracijo. Takoj nato so padle zaveso, ki so zakrivalo spomenik in velika jata golobov, ki so jih izpustili vojaki iz kletk, je obletela veselo plahutaje svetnikov kip ter izginila v višave.

Burno ploskanje in kriki veselega presenečenja so pretresli ozračje.

Francisek je stopil sredi nas — tako se nam je zazdelo. Široko so razpete njegove roke in s kapuco pokrita glava je uprta v nebo. Nehote se mi je porodila misel, da bo svetnik zdaj zdaj izpregovoril veliko besedo: »Bratje, vaša domovina je tam gori. Zdobite vezi, ki vas priklepajo na zemljo in pogledite z menoj kvišku!«

Spomenik je velika umetnina profesorja Jožefa Tonnini, ki pač ne bi bil mogel na lepši način podati velikega zgodovinskega dejstva Franciškovega prihoda v Rim. Spomenik predstavlja namreč sceno, ko zagleda svetnik s svojimi prvimi učenci Lateran, ki je bil tedaj papežev stanovanje. V velikem navdušenju, ob misli na dom Kristusovega namestnika in ob misli na zemljo, prežeto z duhom in krvjo svetnikov, se Francisek pogreze v mistično zamaknjenje. Njegovi štirje tovariši obstanejo iz spoštovanja par korakov za njim. Eden izmed njih se vrže na tla, poljubuje sveto zemljo, drugi poklekne, strmeč v svojega duhovnega očeta, zadnja dva pa stojita tam — potopljeni v velike misli.

Na vse navzoče je napravil spomenik najugodnejši utis in burnih ovacij kar ni hotelo biti konca.

Ko so se množice pomirile, je Cazimirov zbor izvajal »Acclamationes«, trikrat v vedno višjem tonu je pozdravil velikega moža z vzklikom: »Francišku, ubožnemu in ponižnemu, čast in slava!«

Kardinal je nato blagoslovil po predpisnem cerkvenem formularju. Med blagoslavljanjem je pelo duhovništvo menjaje z ljudstvom 148. psalm: »Laude Dominum de coelis«. — Zbor je slednjič izvajal Cazimirov »Himen sv. Franciška« in Palestrinov »Exsultate Deo«. Nj. eminenca je podelil blagoslov, pevci so ponovili »Acclamationes« in veličastna procesija se je v lepem redu vrnila v baziliko.

* * *

Spomenik nosi lapidaren napis: »Sv. Francišku Asiškemu — Rim — Italija — svet.« Te kratke besede vsebujejo veliko zgodovinsko djestvo: z mogočnim glasom kličejo v spomin mir in blagor, ki ga je prinesel sv. Francisek s svojim prihodom v Rim svetemu mestu samemu, svoji domovini, solnčni Italiji, in celemu svetu.

Zakaj torej v Rimu na javnem trgu spomenik sv. Francišku? Ali ni dosti, da stoji v absidi vatikanske bazilike na enem izmed najčastnejših mest prekrasnih mramornat kip serafinskega patriarha? Ali ni dovolj, da je vtisnjena v čudoviti prezbiterijski mozaik lateranske bazilike njegova podoba? Ali ni dovolj, da mu je posvečenih toliko oltarjev in kapelic v večnem mestu? Zakaj torej še spomenik na prostem?

Sv. Francisek ni bil puščavnik, ampak apostol; sredi trgov so se zgrinjale krog njega množice in sprejemale vasa sama božja bes.

sede. Francisek se ni posvetil v tesni celici, ampak v prosti naravi. Njegov pogled je bil uprt proti solncu. Solnce mu je bil brat in ptice so mu bile sestre, občudoval je zvezde, pozdravljal veter, hvalil ogenj in vodo. — Na lateranskem trgu je zavil njegov kip čez dan v zlati žar južnega solca in lastavice ga obletavajo, pozdravljajo ga z veselim cvrčanjem kot ljubelega brata. Ponoči je Franciškov pogled uprt v cekinaste zvezdice; proti njim steguje hrepeneče svoje roke in hvali Gospoda zaradi njih čarobne lepote. Od zapada prikače lahen veter in zašepče velikemu Serafinu: »Pozdravljen, bratec!« Sestrica vodica mu zapeje iz bližnje fontane in lučke mu skozi okna palač veselo pomežikajo — — — Tam na lateranskem trgu se pretaka ves čar Franciskove večerne poezije. — Francišku, pesniku proste narave se spodobi spomenik na prostem!

In zakaj so postavili spomenik ravno pred lateransko baziliko? Naj govori zgodovina!

Obrnil se je Francisek do svojih prvih tovarišev rekoč: »Vidim, bratje, da hoče Gospod v svojem usmiljenju pomnožiti našo malo družino. Pojdimo torej k naši materi, k sv. rimski cerkvi in seznanimo sv. očeta o tem, kar je Bog započel po nas, da moremo nadaljevati to, kar smo započeli, z njegovim potrjenjem in ukazom.« (Legenda dei Tre Compagni m. 2. pog. 67.)

V Rim! Franciškov misljenje je obrnjeno v Rim, k papežu Inocencu III., ki vlada iz Laterana z močno roko mistično ladjo sv. cerkev. Prispej je serafinski svetnik tja z dvajsetimi učenci (1209—1210), da bi prejel od

Dnevne novice

★ Kraljica Marija na Bledu. Jutri prispe na Bled kraljica Marija. Snoči pa sta prišla črnogorski princ Peter in princesa Violeta v spremstvu dr. Dragutinaoviča in dr. Dalmassa, zdravnika iz Monte Carla. Sprejeta bosta pri kralju, da se mu osebno zahvalita za posredovanje pri ureditvi odškodnine črnogorski kraljevi hiši.

★ Osemdesetletnica kotorskega škola Uccellinija. Danes, 2. avgusta, praznuje škof Boke Kotsorske Franjo Uccellini svojo 80letnico. Rojen je bil 2. avgusta 1847. Kotorsko

posestnik, ki je storil mnogo dobrega za celo župnijo. Na zadnji poti ga je spremljalo nepregledno število hvaležnih znancev.

★ Zgradba okrajne ceste pri Sv. Petru nize Maribora lepo napreduje. Zemeljska dela bodo še ta teden končana, nakar se začne polaganje tlaka in betoniranje obrambnih zidov ob Dravi. Tvrdba Nasimbeni vrši dela zelo vestno. Most na dravski otok, kjer se bo jemal predelec za cesto, je že gotov. Ta del ceste bo zelo lepa izletniška točka ob Dravi in je okrajnemu zastopu čestitati, da je pričel z delom.

★ III. jugoslovanski sestanek za operativno medicino se bo vršil v Belgradu 19., 20. in 21. septembra t. l. z že objavljenim programom. Gg. tovariši, ki še niso poslali predavanj ali referatov, se prosijo, da to čimprej stori.

★ Četrtnska vožnja za učence in dijake, ki se udeležijo treznostnega tabora na Trsat. Učenci in dijaki, ki se žele udeležiti kongresa »Svete vojske« na Trsat, imajo pod vodstvom učitelja oziroma kateheta četrtnsko vožnjo. Ako jih je več skupaj, naj se prijavijo na domači šoli. Iz Ljubljane odide pod vodstvom učiteljske večje skupine. Prijave za skupino v Ljubljani se sprejemajo samo do srede, t. j.

Zastoni

dobite en par nogavic

pri nakupu dveh oz. treh parov

Inventurna prodaja pri

A. Šinkovec nasl. K. Soss

škofijo upravlja že 32 let. V Kotoru je zgradil na lastne stroške mali seminar in meščanskošolski dekliški zavod ter renoviral preko tisoč let staro cerkev sv. Trifuna. Kralj ga je odlikoval za njegove zasluge za vero in državo z redom sv. Save I. razreda. Želimo jubilarju še mnogo let plodonosnega življenja.

★ Umeščen je bil včeraj, 1. avgusta, na župnijo Dovej g. Franc Pečarič, ondodni župni upravitelj.

★ Ni še prepozno, vendar je sedaj že skrajni čas, da se tudi Vi odločite in pridružite romanju »Svete vojske« na Trsat!

★ Polovična vožnja za Trsat velja od 3. do 11. t. m. Izkaznico dobite pri »Sveti vojski« v Ljubljani, Poljanski nasip 10.

★ Evharistični shod na Grobljah. Pevcem! Skupna skušnja za petje pri sveti maši skupaj z godbo bo ob pol 8. uri pri oo. lazaristih. — Pevovodja.

★ Kazensko postopanje proti sodrugu učitelju Vinku Moderndorferju — ustavljeno. Kakor poroča sobotni »Napreč«, je okrožno sodišče ustavilo uvodno preiskavo proti znaneemu socialističnemu učitelju Moderndorferju v Mežici. Kakor znano, je državno pravdnstvo zasledovalo Moderndorferja in več njegovih sodrugov (Bernotove smeri), med drugimi s. Leskovska kakor tudi inž. Gustinčiča, radi §§ 197., 200. in 203. k. z. Ta afera, ki je vzbujala toliko pozornosti, je sedaj z ustavitvijo preiskave naproti vsem imenovanim srečno likvidirana.

★ Posojila Državne hipotekarne banke. Opozarjamo zainteresirane na današnji oglas, v katerem najdete vse podrobnosti o direktnem iskanju posojil pri tem zavodu.

★ Trgovsko dobrodelno društvo »Pomoč« za ljubljansko oblast sporoča interesantom, da se je do 31. julija t. l. prijavilo zadostno število članov. V prihodnjih dneh bo sklican ustanovni občni zbor, nakar bo društvo začelo z rednim poslovanjem. Obstoj tega društva je na podlagi doslih prijav zagotovljen. Nadaljnje prijave članov se še vedno sprejemajo. Podoželski trgovci in nastavljenici naj potrebne tiskovine v svrhu prijave zahtevajo pri pristojnih gremijih, kateri imajo te v zadostnem številu na razpolago. — Odbor.

★ Izredna starost. V šmartnu pri Slovenjgradcu je umrl L. Krevh, ki je dosegel starost 96 let. Rajni je bil ugleden in imovit

najvišje oblasti potrjenje kratke »Formulae vitae«, ki jo je sestavil zase in za svoje.

Ni šlo gladko in lahko. Rimska kurija je bila mrzla in skeptična napram čudnemu Asizanu, oblečenemu v obleko iz vreče in pogreznjenemu v veliko kapuco. Pa tudi prijatelj ni manjkalo; med njimi je bil asiški škof, ki se je prav tedaj mudil v Rimu in pa kardinal Giovanni di S. Paolo. Temu so se pridružile znamenite sanje papeža Inocenca: neznatni asiški ubožec zraste v velikana in podpre s svojimi krepkimi rameni ruševce se lateranske bazilike. Zapreke so padle in sveti oče vzklikne, ves presenečen: »To je resnično onj verni in sveti mož, ki bo z besedo in zgledom obnovil in obdržal cerkev božjo.« (Da Celano »Vita« pag. 182.)

Po vsej pravici je dobil sv. Francisek spomenik v Rimu! — Energični razmah 13. stoletja ima svoj temelj v našem svetniku, le-ta pa si je vzel za temelj svojega velikega apostolskega ognja Rim. Z Rimom v srcu je započel in končal svojo apostolsko pot. Ni stopil sv. Francisek le na prag rimske cerkve, ampak prav vanjo je stopil — z rimsko cerkvijo si je do dobra prepočil dušo. Ni vzel za pravec kak spačen evangelij, ampak ves, neokrnjen evangelij od zapovedi do svetov, prav do lepote solza, do povišanja uboštv, do križanja na Verni. — »S papežem in cerkvijo« to je molto in program sv. Franciskar. Ni bil torej Francisek verski revolucionar, ni bil kak sanjaj in uporen pesnik, ne kak

mistik, stremec po neodvisnosti — kakor napakno menijo racionalisti in protestanti — temveč bil je veren sin »gospoda papeža«, strog apostol katoliške edinosti, nadangel velikega krščanskega vstajenja z Rimom in po Rimu.

Ni bi ne pomenil sv. Francisek brez Rima in brez papeža Inocenca — prav nič bi ne pomenil. Bil bi eden izmed premnogihi utopistov, ki so oznanjali Kristusov prihod na svojo roko, in njegovo ime bi ugasnilo, kot so ugasnila imena Gioacchino da Fiore, Pietro Valdo della Riforma in imena tolikih drugih.

Sv. Francisek, spojen z Rimom, pomeni, da se je uresničil mistični sen Umbrije — omahujoča cerkev je dobila novih moči.

Po odkritju tega krasnega spomenika lahko vzkliknemo: Sv. Francisek se je vrnil med svoje ljudstvo! Ni več pričujoč samo v nežni sencu cerkva, v blesku tisočih sveč, ne samo v velikih dvoranah, kjer mu poje ljudstvo veliko slavo, ne samo v malih in ubožnih samostanih, razpršenih po celim svetu, vseh prežetih z umirajočo poezijo — ampak Francisek je stopil v slavo večnega mesta, na trg, kjer se zgrinjajo vsak dan verniki iz vseh delov sveta, stopil je pred lateransko baziliko, pred mater vseh cerkva in tam bo od zdaj dalje govoril vsem narodom o svoji trdni zvestobi do matere rimske cerkve.

★ Pri ljudeh s slabotnim delovanjem srca povzroči časa naravne »Franz-Josef«-grenčice, zavžita vsako jutro na tešče, breznaporno in lahko odvajanje. Strokovni zdravniki za srčne bolezni so dospeli do prepričanja, da »Franz-Josef«-voda zanesljivo in brez vsakih težkoč učinkuje celo pri težkih slučajih srčne zaklopnice.

★ Prava kava je strup. Gorje tistemu, ki se prepriča o tem, kajti bolni živci zagrenijo življenje. Zato pije previdni rajši Ziko, ki popolnoma nadomesti pravo kavo. Zahtevajte Ziko v rdečem zavitku in kuhajte jo pravilno.

★ Turške srečke kupuje ali zamenja za ratno število nom. Din 1000 Efektna banka v Ljubljani, Kongresni trg 9. Telefon 2422.

KUSAKOVIČA KALODONT
najboljša pasta za zobe

Ljubljana

○ Umrla je včeraj ga. Karolina Remec, mati prof. B. Remca in inženjerja VI. Remca. Rajnica je bila vdova po c. kr. brzojavnem uradniku Franju Remcu, ki je umrl, star šele trintrideset let, l. 1883. Bil je doma iz Rupe pri Kranju. Poleg svoje službe je zelo marljivo gojil pisateljstvo. Bil je sodrudi Janežičevega Glasnika, Besednika, Zore, Ljubljanskega Zvona, Kresa ter Slov. Naroda (s slovstvenimi prispevki). — Njegovo najbolj znano in najboljše delo pa je prevod Turgenjevskih Lovčevih zapiskov, izdanih od Slovenske Matice l. 1883. in 1884., katerih slovenščina tudi še danes ni prav nič zastarela. — Rajnica je bila iz ugledne rodbine Ogorelec na Škofljici. Bila je razumna, pa tudi pogumna žena. S svojo skromno pokojnino je omogočila visokošolski študij obema svojim sinovima, ki ju je vzgojila v strogo krščanskem duhu in ju podarila slovenskemu narodu kot odlična prosvetna delavca. Naj bo blagi pokojnici po tako trudnem, a plodonosnem življenju Bog najlepše plačil! Prizadetima rodbinama pa naše najiskrenejše sožalje!

○ Slov. glasbeno društvo »Ljubljana«, pozivlje svoje članstvo, da se v čim največjem številu udeleži pogreba matere g. prof.

DO
25%

popusta pri kopaln. potrebščinah

Inventurna prodaja pri

A. Šinkovec nasl. K. Soss

Remca. Zbiramo se točno ob pol 4 pred cerkvijo Srca Jezusovega

○ Za Barjane. Ker je Barjane dne 23. julija zadela velika nesreča in jih je toča zelo oškodovala, se je načelnik SLS dr. Korošec obrnil na pristojna mesta, da se Barjanom odpisejo davki.

○ Novo glasilo SDS. Po Ljubljani so pričele krožiti vesti, da nameravajo samostojni demokrati pričeti te dni z izdajanjem posebnega dnevnika. Dnevnik bo skušal, kolikor mu bo seveda mogoče, skriti svoje simpatije za SDS, pač pa se bo izdajal za glasilo trgovcev ter bo strastno napadal vse stranke, ki bi znale SDS škodovati, najbolj pa SLS. Lista iz previdnosti ne bodo tiskali v Narodni tiskarni, temveč v tiskarni »Slovenija«. List bo prenehal izhajati točno 11. septembra t. l.

○ Z ljubljanske univerze. Dr. Ludvik Böhm, ravnatelj trgovske akademije, je imenovan za nastavnika za ekonomsko politiko na juridični fakulteti. Dr. Viktor Korošec je imenovan docentom za rimsko pravo. Častitamo!

○ Državni izpit iz glasbe so pred ljubljansko izpraševalno komisijo napravili ob koncu šol. leta 1926-27: gna. Mar. Lachainer, gna. Šerajnik Liza (z odliko) in g. P. Gotfrid Ploj. Uspesobijenosni izpit iz petja in glasbe za meščanske šole pa so napravili: gg. Hasl Dragotin, Perne Leopold, gna. Lovrec Zinka in g. Šegula Josip (z odliko).

○ Izlet v Pražo. Definitivne prijave za izlet Umetnostno-zgodovinskega društva v Pražo sprejema vodja danes od 11. do 12. ure v seminarju za umetnostno zgodovino na univerzi. Prijavni rok ne bo podaljšan.

○ Ljubljancani se kopljejo. V nedeljo je dosegla ljubljanska kopalna sezona svoj višek. V vseh rekah in potokih v okolici Ljubljane se je kopalno mnogo tisoč ljudi, največ seveda na Savi in sicer v vsej strugi od Reteč pri Škofji Loki pa tja do Kresnic. Prav zelo je bila obiskana tudi Ljubljanska, enako Sora, Bistrica, Gradaščica in druge reke. Tudi včeraj, v ponedeljek, se je kopal v vodi prav mnogo občinstva, še več pa se jih je ob tej strašni vročini kopal v potu svojega obraza.

○ Težka nesreča na Cankarjevem nabrežju. Na notico pod tem naslovom smo prejeli naslednje pojasnilo: Gospa Lakanova je stala v trenutku, ko je padla deska raz oder v okviru poodranega prostora v pogovoru z nekim gospodom. Bila je opozorjena, naj se umakne s tega prostora, ker podirajo oder. Ni res, da bi bil padel nanjo popisani ploč

ali pozneje hloč, pač pa je res, da je deska (ki ni bila dolga 4 m, 2 dm široka in 7,5 cm debel ploč, ampak pravilno in točno 1,5 m dolga, 18 cm široka in 25 mm debela deska), padla na tla z robom in se šele pozneje prevagala in oprasnila imenovano gospo, in to toliko, da ji je nekoliko raztrgala svilen obleko. Resnica je nadalje, da je gospa dobila tako težke notranje poškodbe, da so jo v ponedeljek zjutraj odpustili iz bolnice z diagnozo: samo prestrašenost brez vsake notranje ali zunanje poškodbe.

○ Dr. Volavšek Josip zopet ordinira.

○ Kolo jahačev v Ljubljani daje na razpolago svoje konje članom ob torkih, četrkih in sobotah za jahanje v terenu. Ura stane 20 Din. Začetnik imajo ob ponedelkih, sredah in petkih od pol 7 d opol 8 zjutraj in od pol 7 do pol 8 zvečer jahanje na lonži na velesejskem prostoru. Pol jahalne ure na lonži stane z učiteljem vred 20 Din. Interesenti se naj vedno javijo dan popreje v jahalnici na Bleiweisovi cesti.

○ Ponarejena vloga v hranilni knjižici. — Pred nekaj dnevi je prejela Mestna hranilnica v Ljubljani hranilno knjižico, glasom katere je bilo naloženo glavnice 20.050 Din. — V hranilnici so takoj ugotovili, da je vložni znesek ponarejen za 20.000 Din, ter da je vložnih le 50 Din glavnice. — Nadalje se je ugotovilo, da je hranilno knjižico zastavila nekemu ljubljanskemu trgovcu Frančiška S. iz Dolenskega za špecerijsko blago. S. je hotela otvoriti špecerijsko trgovino, ker pa ni imela denarja, si je pomagala na ta način do blaga. Zoper S. je uveden kazensko postopanje.

○ Pobegnil iz blaznice. Včeraj ob 1 popoldne je obvestila gospa Justina Kovačeva iz Križevniške ulice, da razsaja v Križevniški ulici neki moški, ki da je po njenem mnenju najbrže pijan. Stražnik je možu napovedal aretacijo, izkazalo pa se je, da je moški umobolen in da je pobegnil v nedeljo zvečer iz opazovalnega oddelka deželne bolnice.

○ Nesreča kolesarja. V nedeljo ob 8 zvečer se je peljal s kolesom po Zaloški cesti v Vodmat železniški uradnik Franc Z. Nenadoma vrže neka deklica slučajno pod njegovo kolo veliko žogo, ob kateri se je kolo spodrsnilo. Kolesar je padel na tla in si nalomil desno nogo. Ponesrečenca so takoj prenesli v javno bolnico.

○ Opozarjamo! Opustila, oziroma presežila se je manufakturna trgovina pri Zmajskem mostu nasproti Jugoslov. tiskarne v glavni lokal A. Potokar, Vodnikov trg 2, Fabjanova hiša. Radi združitve obeh zalog se prodaja vse oblačilno blago do 10. avgusta po skrajno znižanih cenah.

Maribor

□ Smrtni slučaj. V soboto so umrle v Mariboru in bile pokopane v ponedeljek popoldne tele osebe: Katarina Lešnik, 96 letna

Poslužite se

inventurne prodaje

po znižanih cenah pri

A. Šinkovec nasl. K. Soss

vdova po hišnem posestniku; Suštarič Emelija, komaj 23 letna žena krojača; Hergolt Julijana, 47 let stara branjevka in Kueh Vilma, 33 letna soproga carinskega pisarja. V Pobrežju Pri Mariboru je umrl v soboto v starosti 70 let g. Ivan Macher, posestnik in oče našega občinskega svetnika Ivana v Pobrežju. Imenovani je bil zaposlen kot kovač v delavnici državnih železnic v Mariboru 37 let. Pokojni je bil dober oče, skrben gospodar ter zvest in marljiv delavec. Zaslužnemu možu bodi lahka zemlja domača, ostalim naše sožalje. Pogreb je bil v ponedeljek popoldne.

□ Podružnica »Morgenblatt« v Mariboru. V ponedeljek, 1. t. m. je bila v Mariboru otvorjena podružnica uredništva in uprave največjega jugoslovanskega nemškega dnevnika »Morgenblatt« v Zagrebu. Podružnica posluje v prostorih bivše gospodar. pisarne dr. Lajšiča, Slovenska ul. 12.

□ Hudobni paglavci. Delavec mestne občine Danko je spal v gramozni jami ob Koroški cesti. Trije paglavci so ga izsledili in menec, da bo to kak ropar, ga pričeli obmetavati s kamenjem. Približno 1 kg težak kamen je zadel Danko na glavo tako, da se je onesvestil. Prepeljan je bil v bolnico.

□ Mladoletni vlomilec. Štirje 13—14 letni fantje so bili te dni zasačeni pri vlovu v neko klet v Cvetlični ulici. Hoteli so odnesti prazne stališne steklenice. Izkazalo se je, da imajo še več sličnih vlovov na vesti. Odnašali so iz kleti prazne steklenice ter jih prodajali trgovcem.

Pridobivajte novih
naročnikov!

Ptuj

⊕ Iz seje mestnega sveta dne 29. julija t. l. Iz županovega poročila povzamemo: Računski zaključki bodo gotovi čez do prihodnje seje. Oblastni odbor je dovolil najetje posojila pri Mestni hranilnici v Ptuj v znesku 800.000 Din po 8% za obdobje dolga pri Mestni hranilnici v Ljubljani, kjer se plačuje 9%. Priložba dr. Bratne glede plačila občinskih avtonomnih doklad je od velikega šupana v Mariboru odklonjena. V naslednjih poročilih so bili sprejeti sledeči sklepi: Pavlu Dostalju se prizna krajevna potreba za zajtrkovalnico. V upravni odbor Mestne godbe se izvolijo gg. Gorup, Šerona, Osterberger, Vodnik, Orožen, Dras in P. Pirich. Mestni godbi se prizna podporo mesečnih 1000 Din z bodočim proračunskim letom. Ugotovilo se je nadalje, da je mestna občina morala plačati za mesec junij večjo vsoto za razsvetljavo, kakor pa v mesecu marcu, ki spada še v zimski čas. Dr. Termeye opravičuje večjo uporabo toka s tem, da ga je uporabil Sokol ob priliki slavnosti v Ljudskem vrtu. Neka češka trgovka je vložila prošnjo za nakup občinske zemljišča pri mestnem sejmiku radi zgraditve tekstilne tovarne. Župan se pooblasti za pogajanja glede cene. Za Miklošičevo spominsko ploščo se dovoli 200 dinarjev.

Citija

Industrija in obrt v tem okolišu dobro napreduje. Obrat v svinčenem rudniku »Šitarjevec« je zadnje čase močno dvignil. Stare stroje se nadomestili z novimi, najmodernejšega sistema in večjo proizvajajo silo. Nova lokomobila z 280 konjskimi silami oddaja električno moč za obrat v pralnici in deloma tudi v rovin. Poleg te večje je v obratu tudi več manjših modernih elektromotorjev za vrtnje, dočim so doslej za to večinoma uporabljali ročno delo. Vse to bo izdatno dvignilo produktivno. Začeli so več rovov od nasprotnih strani; da tako napravijo podzemeljski prehod do Save. Tudi nove stavbe se dvigajo. Delavcem je podjetje pod ugodnimi pogoji pripravljeno ponagati do stanovaniških hiš. Pesek iz pralnice so doslej oddajali za posipanje cest, odslej ga nameravajo uporabljati za izdelavo cementnih izdelkov. Delavcev je zaposlenih do 180 in je upanje, da se bo število še pomnožilo. Na dan se proizvaja približno 6000 kg svine, ki ga odvažajo v Nemčijo. — Mizarstvo podjetje in žaga Gregoršek je največja v tej okolici. Motorna sila: vodna in parna. Podjetje ima parno napravo za prekuhanje lesa. — Tudi usnarsko podjetje Knaflič se širi. Opremila bo svojo tovarno z močnejšimi, modernejšimi stroji in tako povečalo obrat. Strojenje usnja in podplatov se ne vrši z raznimi kemikalijami in v kratki dobi, ampak s česlovino in daljšo dobo, kar ima gotovo prednost posebno glede trpežnosti. Z novimi deli in pripravami se je že pričelo in bo v kratkem gotovo. Podjetje uporablja deloma vodno, deloma parno moč. — Obeta se napeljava električnega toka od elektrarne v Zagradcu. Ako se to izpelje, bo ugodno vplivalo na razvoj industrije in pocenitev električne sile.

Novo meso

Nepotrebno razburjenje. »Velki Slatenk gorje« so zavpili po Novem mestu, ko je dne 29. julija t. l. ob pol 6 popoldne sirena na stolpu mestnega magistrata signalizirala ogenj. Ne dolgo zatem so odhiteli novomeški in kandidata požarna bramba po državni cesti proti Slatenku, odkoder se je valil gost dim proti nebu. Vendar je bilo vse to razburjenje nepotrebno. V gozdu pri Velikem Slatenku je požagal posestnik M. smrekovo drevje, kar je povzročalo velikanski oblak dima, tako da je bilo videti od daleč, kakor bi gorela cela vas. Gasilci so bili obveščeni že med potom, da je vsaka intervencija nepotrebna, nakar so se vrnili.

Stavbno gibanje. Posestnik, kovanski mojster in gostilničar g. Janez Kastelic v Zabji vasi pri Novem mestu je podrl svojo staro hišo in na istem mestu postavil novo veliko obširnejšo stavbo, v kateri se bodo nahajale lepe gostilniške sobe in prostorno privlačno stanovanje. Zopet nova privlačna sila za izletnike iz mesta.

Metlika

Konkurenčna obravnava se je vršila dne 27. julija na licu mesta pri farni cerkvi sv. Nikolaja. Skrajna sila je že bila, saj se je stolp nagibal bolj kot pa oni v Pizi in je bila nevarnost, da ubije kakšnega pasanta, posebno večerne in ponočne promenade, ali celo porušiti katero bližnjih hiš.

Ukraden čoln. Kolpa je pravo kopališče. Celo Črnomalci in drugi izletniki se pridejo kopati na Kolpo. Drugi se vozijo v čolnih ali solnčijo na pesku. V soboto okrog 9 pa se je zgodila velika tatvina pri železniškem mostu v Bubljarcih. Neznani zlikovci so namreč neki z »lokomotom« priklenjen čoln odpeljali. Ker se ni dalo odkleniti, so posekali drevo, na katero je bil »čun« privezan.

Požara o katerem je govorilo zadnje poročilo iz Metlike, sploh ni bilo.

Slovenska krajina

Nagla smrt. Pretekli teden je v Gomilici umrl 61letni Marko Zalig. Umrl je zvečer še večerjal in potem mirno legel spat; kmalu po polnoči pa je umrl.

Dopisi

Radovljica. Sedaj v poletnem času društveno življenje v našem prijaznem mestu skoraj popolnoma počiva. Da pa nudi tudi v tem času mesečnom in seveda tudi okoližanom nekoliko razvedrila, se je odločila tukajšnja podružnica Jugoslovanske maticе, da priredi v času od 7.—15. avgusta 1927 kegljanje na dobitek v prid Maticе, in sicer na kegljišču pri »Hiršmanu« v Predtrgu. — Kegljanje se vrši vsak dan od 5 popoldne, ob nedeljah pa od 2 popoldne dalje. Spritno dejstva, da se ravno v sedanjem času fazizem z vso silo trudi, da zatre naš narodni življenjski v zasledenem ozemlju, se vsi Radovljčani in okoličani vabijo, da se prireditvi udeležijo. Pomagajmo bratom, da ne bodo klonili pod jarmom, ki jim ga nalaga tujec.

Šmarin pri Kranju. Prireditelj 25 letnice Kat. slov. izobr. društva, ki se vrši v nedeljo, dne 7. avgusta t. l. ob 3 popoldne, obeta mnogo poštenega razvedrila. Priprave so v polnem teku. Nikumar ne bo žal, ki bo posevil veselico na Benediktovem vrtu in Stražišču. Poleg drugega je tudi preskrbljeno za smeh. Člani društva so vabljeni ta dan ob 9 k društveni vs. maši v župno cerkev. Okoličani in domačini na svidenje!

Sv. Rok pri Šmarju pri Jelšah. V nedeljo 7. t. m. bosta slovesno blagoslovljena na prijaznem Rokovem hričku dva zvona za romarsko cerkev sv. Roka. Vsi prijatelji priljubljene božje poti vabljeno! Začetek slovesnosti ob pol 10. Kakor navadno, se vsi teden pozneje romarske pobožnosti pri župni cerkvi »Marija na Jezerih« in nato pri cerkvi sv. Roka.

Kaj se godi doma

Orlovski dan v Šmarju.

Po impozantnem stadionskem nastopu začetkom julija prirejajo tekom julija in avgusta svoje letne prireditve vsa naša orlovska okrožja.

Ljubljansko orlovsko okrožje je letos za svoj nastop izbralo Šmarje. Iz jutranjega vlaka se je vsula četa mladih idealistov v senčnat drevored, se formirala z godbo Dravske divizije in sprejeli, pester in lep: 8 kolezarjev Orlov na čelu, nato 10 konjenikov, 3 praporci, za katerimi je šlo 117 Orlov, 78 Orlic, domači Orliči (12) in 12 narodnih noš. Zadoneli so akordi naše himne in sprejeli je prikorakal v vas, okrašeno z mlaji in zastavami. Med mašo je toplo in čustveno govoril dr. G. Zorjav: »Naj bo v Tvoji duši, mladina, vsevilj zlate mladosti in zorno jutro, kakor je zunaj toplo solnce, ki Vas je pozdravilo prvo v tej prelepi dolini. Tedaj bo tudi Tvoja jesen v svetlem pričakanju zlatih sadov in plačila pred prestolom Boga Očeta.«

Višek dneva je bil pač govor br. Franca Tersagla na taboru pred cerkvijo, ki ga je otvoril predsednik okrožja br. Langus. Z le njemu lastno silo je razvil pred nami dvajsetletno delo Orlo, kojega telovadnice so bile in so visoka šola kršćanske vzajemnosti slovenskega ljudstva. To je njegov poglavitni uspeh in zasluga, da so se v njegova okrilja slovenski kmet, delavec in inteligent naučili delati skupaj: Orel je ohranil in poglobil duha občestvenosti v našem narodu in ni pustil, da bi se jedro našega ljudstva razcepilo v sovražne, po sebičnih in drug drugemu sovražnih ozko-stanovskih geslih ločene tabore. Pa Orel ima zdaj še višje naloge pred seboj. Govornik je nato v besedah, ki so vse zanesle s seboj, slikal dolžnosti zlasti Orlo-inteligenta in končal z vizijo idealnega Orla, ki služi Najvišjemu, ljudstvu in zemlji. Vtis je bil neizbrisno globok. Govor je bil večkrat prekinjen z oduševljenimi vzkliki in ploskanjem, ki zlasti na koncu ni moglo pojenjati: Govoril je pač iz dna duše vsem, kakor da zajema iz srca

Zlata maša v stolnici.

Ubrano četrtino pritrkovanje v zvoniku škofijske stolne cerkve je oznanjalo v soboto zvečer, da bo v nedeljo obhajal svojo zlato mašo v vseh krogih tako priljubljeni stolni kanonik preč. g. Ivan Sušnik. Stolnica se je odela v svečano obleko kakor v največjih praznikih. Verna množica je napolnila vsestiče do zadnjega kotička. Ob pol 10. uri v nedeljo je v spremstvu zlatomašnih svatov, duhovščine in presvetlega škofa dr. Ant. B. Jegliča prišel jubilar čil kot mladenič v slovesnem sprevodu iz škofijske palače v stolno cerkev. Pevski zbor ga je pozdravil z vedno ganljivo: »Zlatomašnik bodi« pozdravljen. V krasnem slavnostnem govoru je g. stolni kanonik dr. M. Opeka z izbranimi besedami proslavljal zasluge jubilara kazoč velika dela katoliškega mašništva, ki jih je jubilar tako vzorno izvrševal 50 let, in želeč mu z vzvišenimi besedami vzeti iz cerkvene liturgije večnih blagov. Ob asistenci g. kanonikov in druge duhovščine je daroval zlatomašnik slovesno jubilejno sv. mašo. Slavnost je posebno poveljeval številni pevski zbor, ki je pod vodstvom g. kanonika dr. Kimovca s spremljevanjem orkestra s posebno dovršenostjo prav veličastno spremljal sveto daritev. Popoldne ob 4. uri so bile slovesne pete litanije, pri katerih so zlatomašniku zopet asistirali tovariši-kanoniki. Mnogobrojni mašitkam, ki jih je dobil preč. g. zlatomašnik, iz mesta in dežele, se pridružuje tudi naše uredništvo in mu kliče: Bog ohrani g. zlatomašnika tako delavnega in čilega do biserne jubileja!

Načelnik Goranič - žrtev avtomobilske nesreče.

Ze ves mesec julij je pregledovala državna mejo v Dalmaciji posebna komisija pod predstvom načelnika v fin. ministrstvu Gustavom Goraničem. Dne 27. julija t. l. se je peljala komisija, in sicer načelnik Goranič, polkovnik v p. Božidar Jankovič ter oblastna inšpektorja finančne kontrole Durakovič iz Splita in Kaniš iz Podgorice z avtomobilom iz Korota v Bar. Ko so bili že blizu cilja, se je avtomobil zaletel v cestno ograjo s tako silo, da sta načelnik Goranič in polkovnik Jankovič v velikem loku več metrov daleč padla iz avtomobila in je Jankovič ostal na mestu mrtve, Goranič pa je ostal še kakke dve uri pri zavesti in je v strašnih mukah umrl Durakovič, ki je o pravem času skočil iz avtomobila, je le lahko ranjen, Haniš in sofer pa sta ostala nepoškodovana.

Trupli ponesrečenecv so prepeljali s finančnim parobrodom v Split in z vlakom dalje do Zagreba, kjer je bil Goranič v soboto pokopan, Jankoviča pa prepeljalo v Belgrad.

Goranič je bil Hrvat in služil v avstrijski vojski kot aktiven častnik, pozneje pa je prestopil kot komisar v finančno stražo. Služil je v Hrvatski in v Sarajevu, kjer je postal vrhovni nadzornik finančne straže za Bosno in Hercegovino. Po prevratu je bil imenovan za šefa oddelka finančne kontrole v finančnem ministrstvu, pred par leti pa za načelnika generalne direkcije davkov. Kot tak je bil referent za finančno kontrolo in trošarinske zadeve. Bil je izredno sposoben, a tudi nad vse delaven uradnik, odličan organizator in pri svojih predstojnikih in podrejenih enako priljubljen. Slovence je visoko cenil. Bodi mu blag spomin!

Aretiran tat.

Celovška policija je obvestila ljubljansko policijsko ravnanstvo, da je aretirala v Celovcu Alberta Schlegla, pristojnega v Kamnik. Schlegel

vsakega. Tabor je nato pozdravil v svojem imenu in v imenu škofa Jegliča prof. Debevec. Poudaril je, kako se naš vladika kljub starosti še vedno ves mlad in čil zanima za naš pokret, navdušeno in z ljubeznijo spremlja in zasleduje procvit in rast orlovskih vrst naše mladine. Z navdušenimi vzkliki dr. Bonaventuri Jegliču, svojemu škofu in velikemu prijatelju, so zborovalci sprejeli govorinika. Nato je govoril še br. F. Stražar, ki je ugodoma omenjal, da današnja slavnost ni toliko namenjena naši zunanosti ne paradi in rdeči srajci, nego je namenjena in posvečena predvsem, vsa in samo naši veliki orloski misli. Nato je omenjal dve važni, pomembni obletnici, ki jih letos obhajamo: 20 letnico orlovstva in 10 letnico smrti našega velikega narodnega apostola dr. Jan. Evang. Krečka. Tabor je nato zaključil in se vsem navzočim toplo zahvalil zastopnik okrožja br. Langus.

Popoldne se je vršila lepo uspeša javna telovadba in je nastopilo pri prostih vajah 100 članov in 80 članic. Orlice so tudi nastopile z vajami s kiji, Orli pa še na orodju in v lahki atletiki. Posebno pozornost je vzbujal štafetni tek dveh srenj, zmagovalci pri dopolnaskih izbirnih tekmah. Po 16 tekačev sta postavili šmarska in ljubljanska srenja, katera je tudi zmagala. Dobila je s tem za eno leto v posest okrožno prehodno darilo bronastega »Zmagovalca«. Ves nastop članstva je vodil okrožni načelnik br. Jemec iz Sv. Helene, članic pa sestra Grintal, načelnica ljublj. srenje. (Strokovno poročilo o telovadbi prinese avgustova »Mladost«.)

Telovadbi je prisostvovalo številno občinstvo, igrala pa je godba Dravske divizije. Po veselici, ki je sledila, je mladina, znova navdušena za veliko svojo orlovsko misel z zadošno in preklepevačo pesmijo zapustila prijazno Šmarje, veselo in dobre Dolenjce. Bog jih živi! F. S.

je bil aretiran radi suma tihotapstva. Za Schleglom sta svoječasnno ljubljanska policija in žandarmerija izdali že več tiralic, ker je izvršil v okolici Kamnika več drznih tatvin in ker je na begu ranil nekega orožnika. Schlegla bodo najbrže izročili ljubljanski policiji.

Avtomobilske nesreče.

Vnedeljo popoldne se je peljala po cesti proti Meljskemu hribu na vozu, v katerega je bil vprežen en konj, obitelj Rupani. Na vozu je bila mati, ki je kočirala, dekla in 4 otroci. Peljali so se proti domu in po cesti iz Počehove je pridrdral avtomobil. Rupanijev konj se je ustrašil avtomobila, zdviljal, voz se je prevrnil in vsi so padli v občestni jarek. Pri padcu so se poškodovali vsi, mati in en otrok pa tako težko, da so ju morali prepeljati v mariborsko splošno bolnico.

V torek, dne 26. julija je povozil v Šmarju pri Jelšah avtomobil učenca IV. razreda Alojzija Zolger in sicer do smrti. Fant je bil nepreviden in se ni umaknil hupanju avtomobilista.

Usodepolni krivec.

V lepi in snažni vasi Jablanci, kjer je podružnica Šmartinske dekanije, so imeli v nedeljo žegnanje. Cela nedelja bi bila potekla mirno, da ni v edini jablanski gostilni »Pri Ribiču« zagledal nek fante iz Vintarjeva usodepolnega krivca, ki je mirno gledal izza klobuka, ležečega na zapečku gostilniške sobe. Kar več jih je bilo, ki so se radi tega krivca skregali. Beseda je dal besedo in naenkrat je Češkov fant iz Mamolja iz povšenske fare, star okoli 20 let, zastokal in se prijel za levo plat trebuha, iz katerega mu je curljala kri. Fant ni niti vedel, kdaj in odkod je dobil široko rano v trebuh. To je bilo ob štirih popoldne. Gostilničar Ribič je ranjenca urno obvezal, nakar so ga peljali v Litijo k zdravniku. Ker je fant uslužben na Slatinski graščini kot voznik, so ga na večer zapejali v graščinsko oskrbo na Slatini pri Šmartnem.

Brezuspešen lov za vlomilci.

Maribor, 1. avg.

Naš list se je bavil že večkrat z vlomilsko bando, ki opravlja drzno svoj zločinski posel po mariborskih mirnejših ulicah že nad en teden. Kot nekako tarčo vlomilskih in tatinskih obiskov so si izbrali ti doslej neizsledeni drzneži Razlagovo ulico, kjer prebivajo le bolj imovite družine, ki se mudijo ob nedeljah ter praznikih izven svojih stanovanj. Prililiče hiše šteje 25 je bilo izropano predzadnje nedelje krog poldne. Nekaj dni potem je pregnal z dvorišča isto hišo sumljivega človeka tamkaj stanujoči vinski trgovec g. Frnajo Gnilšek. Gotovo ravno ista vlomilska banda se je spravljala v noči od zadnje sobote na nedeljo v Razlagovi ulici na delo in sicer je nameravala vlomiti v pralnico Pavla Medoy, ki ima svoje obratne prostore ravno nasproti od vlomilcev že obiskane hiše v Razlagovi ulici šteje 25. Lopovi so vedeli natančno, da je Medoy v soboto odpotoval in so misli vrniti še le v pondeljek zjutraj. Medoyovo podjetje je polno raznega perila in naprav nepoštene roki le slabo zavarovano. V že omenjenem času v soboto so se oglašali z močnim lajanjem na Medoyovem dvorišču pes, ki je opozoril sosede na nevarnost. Zasledovanja nepoštenjakov so se lotili g. podpolkovnik Cvirn, njegov sin podporočnik in že okradeni g. ravnatelj Hladek. Hladek je prišel v soboto bolj pozno domov in šel k Cvirnu na čaj. Eden od lopovov je opazoval kot straža Hla-

deka in Cvirna in druga dva sta že bila pri vratih Medoyove pralnice. Ko se je pojavil nenadoma na kolesu pred hišo Razlagove ulice šteje 25 podporočnik Cvirn, so jo ubrali vlomilci na vse strani. Enega je zasledoval dolgo časa, a se mu je skrivil v nočni temi za ograjo nekega vrta. Brezdvomno je to ena in ista banda, kateri se je doslej posrečilo, da se je odtegnila policiji in privatnikom, ki so jo zalotili in motili pri vlomilskem poslu. Pri prebivalstvu Razlagove ulice vlada upravičeno veliko razburjenje.

Naše dijaštvo

Počitniški tečaj Slov. dij. zvečer na gori Oljki od 8.—11. avgusta t. l. Tovariši, agitirajo vsak v svojem okraju za čim lepšo udeležbo. Nobeden naj ne izostane. Če kdo ne more plačati hrane, naj vseeno pride, za vse bo preskrbljeno. Predavanja bodo po možnosti vsak dan dopoldan — popoldan je rezerviran za debato, za eventualne izlete in podobno. — Prijavite se nemudoma tovariši Iv. Podpečanu, cand. med., Spodnja Hudinja pri Celju. — Predsednik.

Knjige in revije

»Mladika«. 8. števec tega našega priljubljenejšega družinskega mesečnika je izšla. Prinaša sledečo vsebino: Malešič: Ziva voda; Bračun: Skoz drn in stran; Fatur: In težko mi je sree...; Pregelj: Na vakance; Lichtenberger-Ovca: Moj mali hlaček; Plečnik: Dobri znanci; Orozy-Pollanec: Za Cezaria; Jeglič: Naše prijateljice; Kunčič: Na razpotju; Pucelj: Pesem tesačev; Prijatelj: Strniša; Suša: Dornik; Nočna; Sanač: Istra; Sejavc: Rad udaril bi ob strune...; Sliše: Jakac: Ulica v Kopru; Buje, Pred cerkvijo v Bujah; Stopnice v Volpiji; Ulica in cerkev v Padeni; Dvorce Klobot. — Letna naročnina za naročnike v Jugoslaviji je 84 dinarjev, s krajno prilogo 100 dinarjev. — Naroča se pri upravi »Mladike« v Prevaljah.

Po svefu

LEPA PROSLAVA V ASSISIJU.

v Rim, 1. avgusta. (Izv.) Včeraj se je vršilo v Assisiju zaključno zborovanje za proslavo franciskanov-misijonarjev. Zjutraj se je vršila pontifikalna maša po armenskem obredu. Zvečer se je iz cerkve sv. Franciška razvila velika procesija, katere so se udeležili zastopniki vseh misijonskih redov, nadalje zastopniki Orientalnega kolegija v Rimu in vsi umbrijski škofje.

CARNEGIEJEVA USTANOVA ZA MIR.

v Pariz, 1. avg. (Izv.) Carnegiejeva ustanova za podpiranje svetovnega mira je organizirala potovanje 45 ameriških časopisnih ravnateljev po Evropi. Ti bodo obiskali vsa evropska glavna mesta in dospejo nocoj iz Londona v Pariz.

OBSEDNO STANJE V HANKOVU.

v London, 1. avg. (Izv.) V hankovu je proglašeno obsedno stanje. Ker so kuliji stopili v stavko in demonstrirali, je morala nastopiti policija in rabiti orožje. Veliko kuljev je bilo ubitih.

TEKMOVALNA VOZNA PREKOCEAN-SKIH PARNIKOV.

v London, 1. avg. (Izv.) Nocoj opolnoči so pričeli iz Newyorka z veliko tekmovalno vožnjo preko Oceana parniki »Maurithania« (Cunard Line), »Olimpic« (Star Line), »Vivathane« (Amer. drž. paroplovna družba) in francoski parnik »France«. Prvi trije parniki bodo pristali v Southamptonu.

SPOR MED LEVINEOM IN DROUGHINOM RADI POLETA V AMERIKO.

v Pariz, 1. avg. (Izv.) Kakor javlja »Matin« je prišlo do spora med Levineom in Droughinom. Droughin se je protivil oditi z Levineom v Anglijo in je izjavil, da ni sklenil pogodbe za to, da bi z Levineom delal s hidroplanom sprehod. Pogodila sta se, da vodi aeroplan iz Pariza v Newyork. Nikakor da ne razume, zakaj Levine vedno odlaš s poletom, ker je motor, kakor tudi letalo, popolnoma v redu, bencinski rezervoarji pa bodo takoj napravljeni. Izvršilo se bo še nekaj poskusnih poletov s popolno obtežbo in po nekaj dneh se polet lahko izvrši. Polet bi se moral izvršiti že v juliju, sedaj pa je že avgust in Levineu se še ne mudi.

»Matin« izjavlja, da je Levine iz Anglije dobil predlog, naj bi se polet izvršil iz Londona in ne iz Pariza. Če bi Droughin ne hotel izvršiti tega poleta, so Angleži pripravljene plačati odškodnino, ki pripade Droughinu za slučaj, da se pogodba razdere.

RESTAVRACIJA NA AEROPLANU.

v Pariz, 1. avg. (Izv.) Včeraj je vozil med Londonom in Parizom prvi aeroplan z restavracijo na krovu. Vozili so se štirje potniki, kuhar in natak.

VEZUV SE UMIRJA.

v Rim, 1. avg. (Izv.) Ognjenik na Vezuvu je začel ponehavati z bruhanjem. V nekaj dneh je pričakoval zopet normalnega delovanja vezuvskega ognjenika.

UMOR NA DUNAJU.

v Dunaj, 1. avg. (Izv.) 25 letni Herman Jaros je v nedeljo popoldne zadavil svojo 38 letno teto Ano Maz, lastnico male slaščičarne. Ta umor sta sklenila skupaj s svojim očetom, ker sta se hotela polastiti zavarovalne vsote, ki je pripadala Ani Maz.

AVTOMOBILSKE NESREČE.

v London, 1. avg. (Izv.) Včeraj so avtomobilske nesreče zahtevale 8 smrtnih žrtev.

Sport

Plavalno prvenstvo Slovenije za leto 1927.

Na prostoru Ljubljanskega sportnega kluba na Ljubljani so se vršile v soboto in nedeljo plavalne tekme za prvenstvo Slovenije. Lani in predlanskim se to prvenstvo ni moglo absolutirati deloma radi slabih plavalnih sezon, deloma radi nedelavnosti klubov in plavalne podzveze. Vremenske prilike so letos omogočile dolgotrajen trening. Klubi Primorje, LSK in Ilirija so mogli tako poslati v boj mnogobrojne in dobro pripravljene plavalce in plavalke, skupaj preko 60 tekmovalcev, vseskozi izvrsten material. Skoro v vsaki točki so pokazale te mlade moči znanje, vztrajnost in požrtnost. Preko stopnje, ki so jo dosegli z lastno marljivostjo, bi jim sedaj moral pomagati sposoben trener. Ni dvoma, da bi se naši plavalci mogli potem uspešno boriti za prvo mesto v državi.

Zal so imele letošnje tekme slabo vodstvo. Temu vodstvu bi mogli oprostiti slab in netočen aranžman ter nezadostno propagando. Ne moremo pa molče preko čudnega postopanja večine tega razsodišča, s katerim je ponižala prireditelje, ki je sama na sebi imela vse pogoje za najljubši uspeh, na nivo medklubske borbe. Nekorektnosti, ki jih je javnost ostro obsojala lani povodom lahkoatletškega prvenstva, so se po možnosti v še grši obliki ponovile te dni pri plavalni tekmi. Lahko rečemo, da tekmovalci zopet niso odločili tekmovalci, ki so se razen malih izjem borili častno kot pristojni to sportniku, temveč razsodišču.

Mislimo, da ASK Primorju »usluge« te vrste niso potrebne in da nanje ne reflektira. Nasprotno, juri je kot je bila plavalna, nepopravljivo škoduje klubu, ki ga favorizirajo. ASK Primorje se je moglo o tem ponovno prepričati na sportnem prostoru na lastna uspeha...

Z »delovanjem« tega razsodišča se bomo ponovno bavili prihodnje dni kolikor je to v interesu našega sporta. Danes prinašamo predvsem rezultate:

50 m, juniorji, prosti stil:

1. Bleiweiss M. (LSK) 34.5, 2. Gaberšek (P), 3. Pukelj (I).

50 m, juniorke, prosto:

1. Jenko Vera (I) 43.1, 2. Treo (P), 3. Wohlfart (I).

100 m, seniorji, hrbtno:

1. Payer (I) 1:37, 2. Bleiweiss, 3. Kramaršič (I).

100 m, dame, hrbtno:

1. Prekuh (P) 1:44, 2. Jenko, 3. Erbežnik (P).

400 m, prosto:

1. Bleiweiss 7:34.4, 2. Erbežnik (I), 3. Gaberšek (P).

Skoki, juniorji s 3 m:

1. Longika (I) 34.5 točk, 2. Peče (I) 33 točk, 3. Grile (I) 31.5.

Skoki, dame s 3 m:

1. Dolenc Iza (I) 34.5, 2. dr. Kokaljeva.

Skoki, seniorji s 3 m:

1. Kordelič (I) 96 točk, 2. Antosiewicz (I) 88, 3. Juntos (P) 76.

100 m, juniorji, hrbtno:

1. Kovačič (P) 1:41, 2. Payer (I), 3. Lahajnar (I).

100 m, juniorke, prsno:

1. Treo (P), 2. Jenko (I), 3. Jerina (P).

200 m, seniorji, prsno:

1. Bleiweiss 2:46, 2. Menardi (P), 3. Seunig.

1500 m, seniorji, prosto:

1. Trnkoczy (LSK) 32:2, 2. Gaberšek (P) in 3. Pinterič (P).

100 m, seniorke, prosto:

1. Prekuh Fr. (P) 1:36, 2. Prekuh A. (P), 3. Wohlfart (I).

200 m, dame, prsno:

1. Prekuh Fr. 3:58, 2. Ogrin (P), 3. Prekuh A.

100 m, seniorji, prosto:

1. Medved (P) 1:17, 2. Šramel (P), 3. Jenko.

100 m, juniorke, prosto:

1. Prekuh A. 1:43, 2. Wohlfart (I).

400 m, seniorke, prosto:

1. Ogrin (P) 8:32, 2. Prekuh Fr., 3. Erbežnik.

4 × 200 m, seniorji:

1. Ilirija (Sever-Lapajne-Erbežnik-Jenko 15:27, 2. Primorje, 3. Ilirija II.

4 × 100 m, seniorke:

1. Primorje (Prekuh-Erbežnik-Serban-Prekuh) 7:55, 2. Ilirija, 3. Primorje II.

100 m, juniorji, prsno:

1. Grile (I) 1:31, 2. Payer (I), 3. Lahajner (I).

Waterpolo:

Ilirija II: Primorje II 6:0; LSK: Ilirija I 2:0; Ilirija II: LSK 6:0; Ilirija II: Primorje I 4:0.

Končno stanje točk, kakor ga je določilo razsodišče: Primorje 288, Ilirija 231, Ljublj. sportni klub 48. — Ako plavalna zveza ne bo razveljavila množice v korist Primorja pristanskih odločitev razsodišča, bo podzveza v Ljubljani pač izglašovala plavalno prvenstvo Slovenije za 1927 OSK Primorju. Moralna zmaga ostane na celi črti SK Iliriji.

Ilirija rez.: Jadran rez. 10:0. Zadnje prvenstveno tekmo rezervnih moštev v Ljubljani za leto 1926-27 sta odigrali v nedeljo rezervi Ilirije in Jadrana. Ilirija je vsled svoje taktično in tehnično boljše igrig sigurno zmagala, vendar je bil Jadran dosti boljši in odpornejši kot kaže rezultat. — Prvenstvena tabela te skupine kaže sledeče zaključno stanje: Ilirija 13 točk, Hermes 8, Primorje 6, Jadran 3, Slovan 1.

Jugoslavija: Čehoslovaka 1:1. V nedeljo v Belgardu odigrana tekma nogometnih reprezentanc Jugoslavije in Čehoslovaške je končala z neodločenim izidom 1:1. Tekmi je prisostvovalo nad 12.000 ljudi, jugoslovansko moštvo je igralo boljše od čehoslovaškega. Podrobnejše bomo še poročali.

Lahkoatletski dvoboj Jugoslavija: Poljska se je vršil v soboto in nedeljo v Zagrebu. Zmagala je Poljska s 94:46 točkam. Poročilo še sledi.

S. K. Ilirija. Plenarna seja se vrši v torek, dne 2. t. m., ob 20. uri 30 minut v klubovi sobi kavarne Evropa. Vsi gg. odborniki se naprošajo, da se seje vsled važnega dnevnega reda zanesljivo udeležijo. — Predsednik.

VELIKE MOTOCIKLISTIČNE DIRKE V ZAGREBU DNE 7. AVGUSTA.

Prvi hrvatski motociklistični klub Zagreb priredi v nedeljo, dne 7. avgusta 1927 na dirkališču Černomerec blizu Zagreba veliko dirko, na kateri bodo vozili tudi znameniti inozemski dirkači. Dirka se po pravilih saveza Motoklub v SHS in po internacionalnih pravilih F. I. C. H. Dolžina proge znaša 800 m, start in cilj se nahajata pred tribuno sodnikov. Iz pozicij je dnevni red dirke sledeči: 1. Pozdravni vožnja vseh vozačev. 2. Motorna kolesa do 250 ccm (15 rund, t. j. 12.000 m). 3. Motorna kolesa do 350 ccm (20 rund, t. j. 16.000 m). 4. Motorna kolesa do 700 ccm s prikolico (10 rund, t. j. 8.000 m). 5. Motorna kolesa do 500 ccm (25 rund, t. j. 20.000 m). — Odmor. — 6. Motorna kolesa do 1000 ccm (30 rund, t. j. 24.000 m). 7. Motorna kolesa preko 600 cm s prikolico (12 rund, t. j. 9.600 m). 8. Motorna kolesa za vse kategorije brez razlike za hitrostni rekord in prehodni srebrni pokal (20 rund, t. j. 16.000 m). 9. Tolažilna dirka, prosta za vse kategorije brez razlike in dovoljena samo onim dirkačem, ki so že vsaj enkrat se udeležili dirke, toda niso zmagali (juniorji), (10 rund, t. j. 8.000 m). Vse dirke razen osme (za prehodni pokal) so odprte za vse tu- in inozemske dirkače. Dirka bo najzanimivejši motociklistični meeting letošnjega leta v naši državi. Sploh moramo pohvaliti Hrvate motocikliste, ker to je že njihova letošnja druga dirka istega prireditelja, tudi Motoklub v Vinokovih je priredil lepo uspelo dirko.

BOLOGNA.

Evropske prvenstvene plavalne tekme se bodo vršile letos tam. Znana stara univerza je Bologna, o plavalni fakulteti smo pa do letos kaj malo vedeli. Arpinati je ustvaril novi stadion v Bologni, ki ga seveda Italijani malo preveč hvajijo; nekaj je pa le. In ta stadion ima dve lepi plavalnici. Arpinati je župan v Bologni in poslanec tudi, obenem pa vnet zagovornik moderne telesne kulture. Tudi v Italiji pomeni sport danes isto kot v Ameriki ali Angliji, namreč: vse: moč, organizacija, disciplina, kultura, higijena, čistilnost, to je geslo. Škoda le, da je vse v znamenju fašizma, torej preozko, in se ne more prav razviti. Olimpijski odbor je nekakšno sportno ministrstvo, predsednik mu je profesor Feretti, izredno zmožen in pripraven voditelj. Tajnik je pa Corbari, in hkrati je on predsednik plavalne zveze. Odprta plavalnica ima izmero 50 in 20 m, je povsod 2 m globoka, pod 10 m visoko skakalnice pa 5 m globoka. Vse iz betona! Za gledavce pa amfiteatralično se dvigujoča tribuna, tudi iz betona, za 5000 do 6000 oseb. Tehnično je izkoriščeno vse, kar so dala izkustva olimpiad in prvih evropskih prvenstev. 22. aprila so plavalnico prvič napolnili.

Par korakov naprej je betonska lopa, pet nadstropij visoka, s plavalnico v izmeri 33½ × 15 m, pet galerij, kabine, široki hodniki, topla in mrzla pršna kopel, ki moraš skozi njo, preden prideš v plavalnico; si torej že dobro opran. Na ožji strani spet tribuna, 3000 do 3500 gledavcev. Eno napako pa imata obe plavalnici: ni prostora za otroke in ne za tiste, ki ne znajo plavati. Sicer pa: Bologna pomeni za Italijo prav veliko, je etapa na poti od Barcelone do Budimpešte. Bologni bodo sledila mesta Milano, Firenze, Padova, Genova, Rim, Trst; tako pravijo. Zdi se nam, da bo to zelo veliko, čeprav izhaja vse iz enotne centralne volje. Z Bologno so napravili prvi korak, z evropskimi prvenstvi drugi korak.

Italija je zagotovila doslej nad 200 plavcem povračilo stroškov; skupno število plavčev in plavalk bo doseglo štiri stotine. Tekme se bodo vršile ta mesec, priprave so v polnem tiru. Obenem se bo vršil v Bologni evropski plavalni kongres 30. t. m.

BUZDUGAN

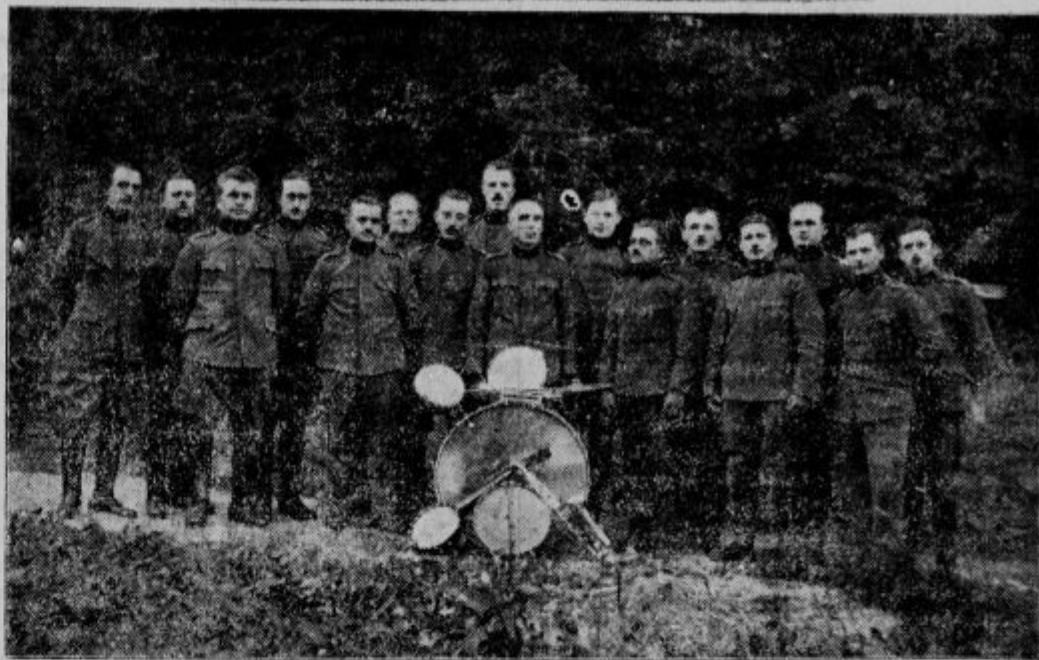

PATR. CRISTEA MIRON

TITULESCU

Člani rom. regentskega sveta: princ Nikolaj, Buzdugan in patrijarh Miron; min. predsednik Bratianu in zunanji minister Titulescu.

Oddelek mariborske vojaške godbe, ki sodeluje pri dobrodelnem cerkvenem koncertu na Dobrni pri Celju dne 3. avgusta 1927 ob 4. uri popoldne. — V sredini stoji dirigent g. Fr. Bernard, ki je nalašč za ta koncert priredil kompozicijo s spremljevanjem orkestra k cerkveni narodni pesmi »V sveti noči« iz Savinjske doline, ki se bo pri tem cerkvenem koncertu prvič izvajala.

Vera in kultura

Mučeništvo ruskih škofov

Emigrantski listi prinašajo iz Rusije dosli, povsem zanesljivi seznam pregnanih in zaprtih pravoslavni škofov.

Dolga lista obsega 117 imen z natančnimi podatki o sedanjem bivališču. To pa še ni vse. Usoda 40 škofov sploh ni znana. Število zaprtih nadpastirjev znaša tedaj 157. Število ostalih zaprtih duhovnikov pa gre nedvomno na tisoče. Ti podatki nudijo zadostni vpogled v obstoječe razmere, skaterimi so postavljene na laž sovjetske izjave o »neodvisnosti verskega življenja od državnih oblasti«.

Samo zadnja voditelja pravoslavne cerkve nižegorodski metropolit Sergij Starogorodski in njegov vikarij (namestnik) pečerski škof Grigorij Kozlov bivata v moskovski ječi. Vsi ostali so raztreseni po malih nomadskih naselbinah ob severnem tečaju. Tako biva zadnji varuh patriarhovskega prestola, krutiški metropolit Peter Poljanski v Abalaskem, najbolj zapuščenem okraju tobojske gubernije. Sploh romajo izgnani škofje desetstisoče kilometrov daleč. Tako je romal nadškof Averkij Kedrov iz Zitomira na Volinju v kraj Gibli Ad (»Prokleti Pekel«) zirjanske dežele. Nadškof Todor Pozdajevski je moral iz Volokolmsko ob Petrogradu v Aulije Ata (Turkestan). Škof Kiprijan Solovjev je poslan iz Senipalatsinska v Sredni Aziji čez vso Sibirijo v Vladivostok itd. Vsi prognani škofje ne smejo maševati in zapustiti za bivanje določenega kraja. Dnevno se morajo zglasiti v uradu Glavne politične uprave. Njih pisma se pregledajo. Prognani so za tri do pet let. Nekateri, kot metropolit Kiril, Arzenij Nikander in drugi so obsojeni na doživljenjsko deportacijo.

Vsi ti na kraj sveta vrženi mučeniki dobijo od države po tri rublje (82 Din) mesečne podpore in se denar jako neredno izplačuje. Izročeni so tedaj najhujšemu stradanju. Še težjo usodo imajo oni vladike, ki so zaprti po taboriščih za »nevarne in uporne politične kaznjence«. Prinesli smo zadnjič pismo 20 škofov na »otoku solze, Solovkih v Belem morju. Tam morejo biti za pometače, nočne čuvaje, kuharje in slično. To je sedanji posel škofov Gljeba, Amorožija, Alekseja in drugih.

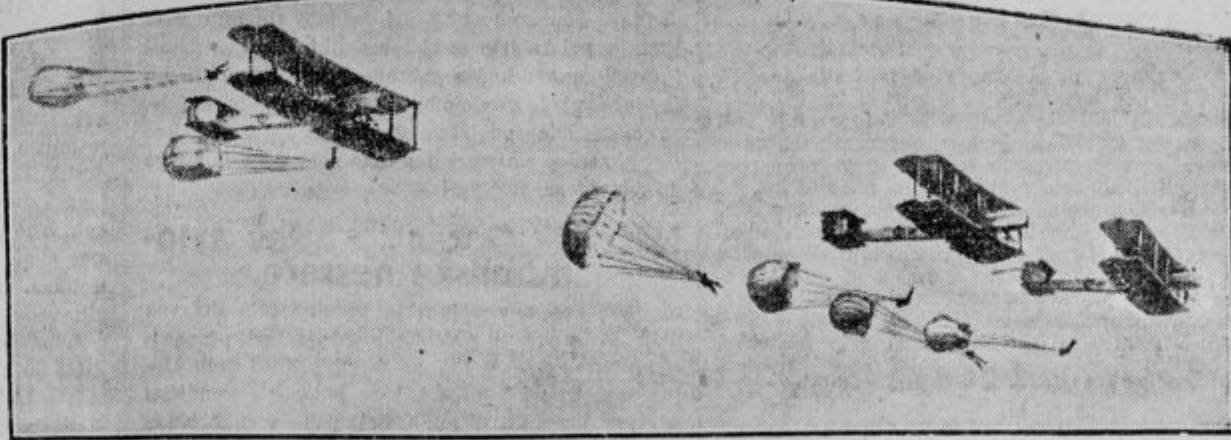
Vse te deportacije se izvršijo na odredbo politične oblasti in brez sodnijskega odloka. Kot vzrok je navedeno vedno »zvestoba tzv. pravoslavlju in delovanje na škodo proletarski »Obnovljeni cerkvi«.

Zadnji svetnik.

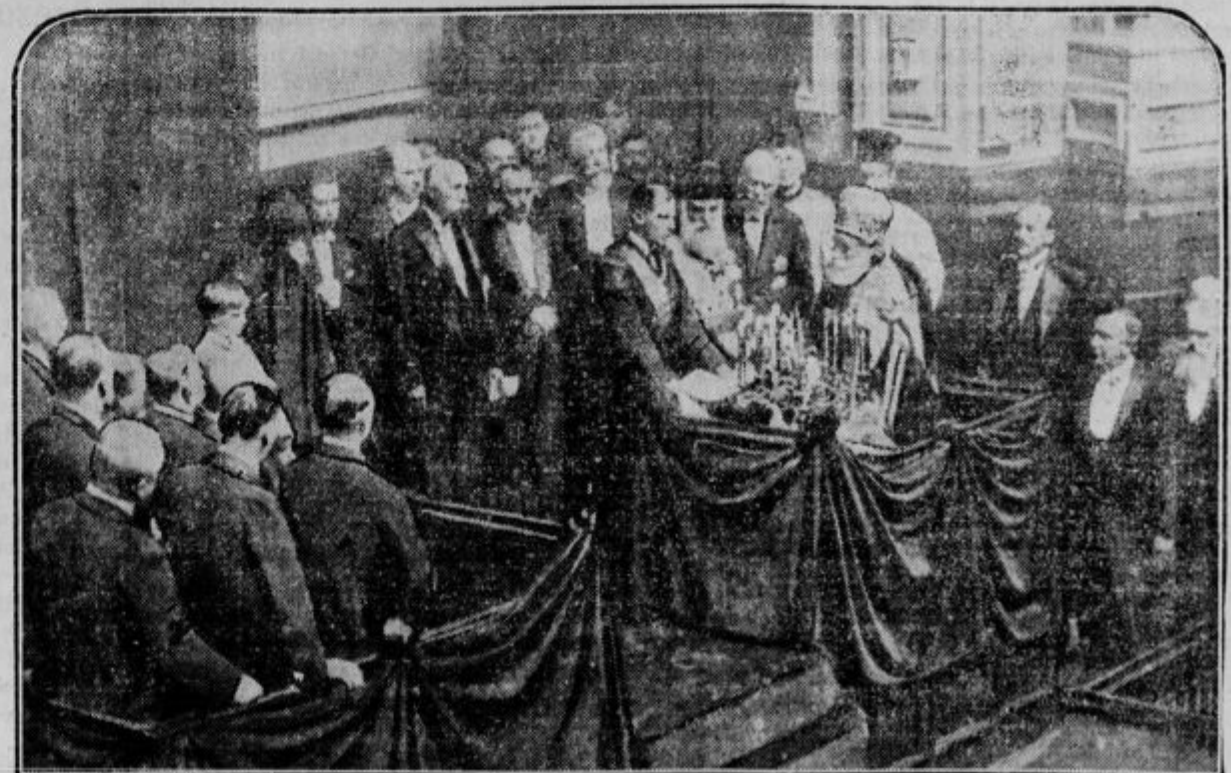
»Poslednja Novosti« (Pariz) poročajo iz Rusije:

5. t. m. so pridrveli v sarovski samostan organi Politične uprave iz Tambova. Ostanki svetega Serafima so bili zaplenjeni in odpekljani z avtomobilom. Vsi menihi so romali v ječo. Samostan je zaprt in zapečaten.

To zadnje svetoskrunstvo govori o novi dobi preganjanj. Boljševiki so že pred leti onečastili ostanke sv. Sergija in drugih ruskih priprošnjikov. Zdaj je prišel na vrsto tudi »zadnji ruski svetnik«, pri ljudstvu posebno priljubljeni Serafim. Živel je pred 100 leti in je baže napovedal carju Aleksandru zmago nad Napoleonom. Med svetnike je bil od ruske pravoslavne cerkve proglašen radi številnih čudežev na njegovem grobu šele l. 1908. ob osebnem udeležbi carjeve rodbine.

Angleški zračni manevri nad Londonom.

Slovesna proglasitev princa Mihaela za romunskega kralja.

Gospodarsvo

„Ljubljana v jeseni“.

(Program Pokrajinske razstave »Ljubljana v jeseni« od 17. do 26. septembra 1927 na prostoru Ljubljanskega velesejma.)

Letošnja Pokrajinska razstava od 17. do 26. septembra »Ljubljana v jeseni« bo obsegala zlasti naše kmetijstvo. Razstavljeno sadje, zelenjava, med, maslo, sir, vino itd. bo obiskovalcem napredaj v manjših in večjih količinah. Ljubljana v jeseni pa bo obsegala tudi druge važne panoge našega gospodarstva, kulture, higijene itd. Zato bo razstava gotovo vzbudila veliko zanimanje vseh slojev prebivalstva.

Prednjači Kmetijska razstava, ki bo obsegala:

Sadni oddelek, namenjen razstavi namiznega sadja, zlasti jabolk. Sadje mora biti skrbno obrabeno, sortirano in pravilno vloženo v zaboje. Vsa razstava ima podajati zgled, katere vrste jabolk so najbolj pripravne za namizno sadje in za kupčijo in kako je pripravljati in vlagati sadje v zaboje. Jabolka bodo razstavljena v ameriških zabojih, ki držijo okroglo 20 kg in ki se dobe pri Kmetijski družbi v Ljubljani. Dopusna je razstava tudi v drugih zabojih in sodih, ki odgovarjajo običajni teži 25 in 50 kg sadja.

Zelenjadni oddelek. V tem oddelku se ima razstaviti različna zelenjad. To bo prva razstava te vrste v Ljubljani. Zelenjadni oddelek naj pokaže, katere vrste in sorte zelenjave se pri nas s uspehom pridelujejo in so zato priporočljive. Razstavljena zelenjad bodi za zgled, kaj se da pri tej važni gospodarski stroki dobrega doseči in za katere sorte se nam je v bodoče odločiti.

Mlekarški oddelek, obsega naše domače izdelke sira in surovega masla in ima namen, pokazati naš doseženi napredek na polju sirarstva in mlekarstva. Obenem ima dati potrebno pobudo za nadaljnji razvoj te važne gospodarske stroke. V tem oddelku bodo razstavile bolj znane sirarne in mlekarne naše dežele in sicer s tem namenom, da se spozna velika vrednost domačega pridelka in da se dela propaganda za izvoz sira in mleka.

Čebelarški oddelek. Ta oddelek ima obsegati pred vsem razstavo letošnjega medu in voska v prodajne vrste, ravnotako pa tudi različno čebelarstvo orodje in panje. Letošnja letina na medu ni najboljša, kar se tiče količine pridelka, vendar se bo dalo dobiti precej medu, ki bo napredaj.

Vinski oddelek, bo obsegal le sortna vina v buteljkah. Točila se bodo obiskovalcem za poskušnjo v malih kozarcih, pa tudi v interesu večjih odjemalcev, ki želijo priti do pristnih domačih buteljških vin.

Kmetijsko-strojni oddelek, ima obsegati vse vrste kmetijskega orodja in strojev, ki jih rabimo pri poljedelstvu in travništvu, pri živinoreji in mlekarstvu, pri sadjarstvu in vrtnarstvu, pri vinarstvu in kletarstvu itd. Razstave se bodo udeležile domače in tuje tvrdke. Ta razstava bo nudila našim gospodarjem ugodno priliko za ogled in nakup izboljšane orodja in strojev.

Vrtnarsko razstavo prirede splošno priznani ljubljanski trgovski in umetni vrtnarji. Že lansko leto je ta razstava vzbujala največje zanimanje. Vzradostilo se bo vsako oko ob pogledu na krasni vrt z divnim domačim in eksotičnim rastlinstvom, ki bo prirejen v velikem paviljonu J v izmeri nad 1000 kvadratnih metrov. Ta razstava, ki bo lanskolletno po vsebini in aranžmaju še prekosila bo gotovo vzbudila ljubezen do cvetja in zanimanje za trudapolno delo naših umnih vrtnarjev.

Razstavo plemenskih konj v zvezi z veliko jahalno in dirkalno dirko priredi Kolo jahačev in vozačev v zvezi z Konjerejskim društvom v Ljubljani. Ta razstava se bo vršila že četrty na željo konjerejcev, kakor tudi ljubljanskega občinstva.

V paviljonu »K« bo letos nameščena kulturna razstava Zgodovinski razvoj slovenskega gledališča. Prva razstava te vrste bo gotovo zanimala meščane in deželane. Razstavni material se že pripravlja. Prireditelj bo dokazala, da ima tudi skromno slovensko gledališče svoje tradicije in da je njega umetniški nivo na višini. V delno dekoracijo te razstave pa bo razstavljen tudi nekaj umetnin slovenske upodabljajoče umetnosti. Uprava Ljubljanskega velesejma se bo potrudila zbrati najboljše dela, ki bodo po ugodnih cenah stavljena občinstvu v nakup.

Higijensko razstavo priredi drž. higijenski zavod s svojimi strokovnjaki. Razstava, ki je važna za vse sloje našega prebivalstva, bo prirejena in dopolnjena z novimi razstavnimi objekti in higijenski preparati.

Radio-razstavo amaterjev priredi Radio klub v Ljubljani. Radio amaterji se pridno pripravljajo in bodo razstavili aparate, katere so sestavili sami. Posebna ocenjevalna komisija bo preizkusila in pregledala radio aparate ter priznala najboljšim delom več denarnih in blagovnih nagrad.

V kolikor bo ostalo razpoložljiva prostora v paviljonskih zgradbah, se bo namesitlo razstavljalce, ki razstavijo industrijske in obrtne izdelke onih blagovnih skupin, za koje se prične sezija v jeseni. Uprava velesejma bo zamogla sprejeti le malo število razstavljalcev, ker je razstavni prostor omejen.

Ni pa pozabljeno tudi na veselje obiskovalcev z raznimi gugalnicami, vrtiljaki, hipodromom, toboganom itd. lanskega leta. Velesejmaka uprava bo letos ta veselilni park še izpopolnila z raznimi novimi atrakcijami v veselje in zabavo obiskovalcem. Deviza: »Po delu zabava« bo tudi v »Ljubljani v jeseni« veljala.

Uprava Ljubljanskega velesejma upa, da bo s temi prireditvami ustregla vsem slojem našega prebivalstva, v procvit našega narodnega gospodarstva, v povzdigo kulture in higijene in pa tudi v zabavo občinstva.

Prvi rezultati svetovne žitne letine. — Mednarodni poljedeljski zavod v Rimu objavlja prve podatke o svetovni žitni letini. 19 držav je letos proizvedlo 52.8 milijona ton namra 54.05 milijona ton lanskega leta; to države so proizvedle 50% pšenice na severni poluti.

Obseg gozdnih požarov v Bosni. Po dobljenih podatkih je gorelo pri velikih nedavnih požarih v Bosni okoli 60 gozdov s površino 1000 ha.

Zavarovanje kredita v Italiji. »Narodna fašistična zveza zavarovalnic« ustanavlja italijanski zavod za zavarovanje. Ta zavod bo imel kapital 20 milijonov lir, od tega prevzame ustanavljača zveza 12 milijonov, banke 4 milijone in nacionalni zavarovalni zavod 4 milijone. Država bo podpirala zavod z garancijo le pri velikih transakcijah. — Informacije bodo dajale zavodu banke.

Javna prostovoljna dražba. Dne 4. avgusta 1927 se vrši v prostorih Slavenske banke d. d., Cankarjevo nabrežje 1, z nadaljevanjem na Sv. Petra cesti št. 24 ob 9 dopoldne javna prostovoljna dražba inventarja Slavenske banke.

Borza

Dne 1. avgusta.

DENAR.

Na današnjem sestanku je bilo povpraševanje srednje kakor tudi ponudbe. Učvrstilo se je Berlin, ki je bil zaključen po 13.53. Tudi privatna ponudba postaja znatnejša in Narodna banka je dajala danes samo devize Curih in Prago. Promet je bil srednji. Ljubljana. (V oklepajih zaključki.) Devize: Berlin 13.515—13.545 (13.13), Curih 10.935—10.965 (10.95), Dunaj 7.9931—8.0231 (8.0075, 8.01), London 275.85—276.65 (276.25), Newyork 56.70—56.90 (56.80), Pariz 223.25 bl, Praga 168.20—169 (168.60), Trst 308—310 (309). Zagreb. Amsterdam 22.766—22.826, Berlin 13.515—13.545, Curih 10.935—10.965, Dunaj 7.995 do 8.025, London 275.80—276.60, Newyork 56.70 do 56.90, Pariz 221.68—223.68, Praga 168.20—169, Trst 308.20—310.20.

Curih. Belgrad 9.185, Amsterdam 208.075, Berlin 123.45, Budimpešta 90.50, Bukarest 8.15, Dunaj 78.10, London 25.21, Newyork 519.20, Pariz 20.33, Praga 15.385, Trst 28.24, Solija 3.76. Dunaj. Devize: Belgrad 12.49, Kodan 189.05, London 34.4825, Milan 88.60, Newyork 710.20, Pariz 27.81, Varšava 79.33. — Valute: dolarji 708.20, angleški funt 34.45, francoski frank 27.81, lira 38.85, dinar 12.52, českoslov. krona 21.04. Praga. Devize: Lira 183.50, Zagreb 59.32, Pariz 132.15, London 168.85, Newyork 33.75. Trst. Belgrad 32.35—32.40, Curih 351.70 do 358.70, Dunaj 262.70, London 89.25—89.27, Newyork 18.35—18.37, Pariz 71.90—72.10, Albanija 354 do 358. Dinar (deviza) v Newyorku 167, v Londonu 267.65, v Berlinu 7.995.

VREDNOSTNI PAPIRIJ

Ljubljana. Celjska 197—199, Ljublj. kreditna 146—150, Merkantilna 90 bl., Prastrediona 850 den., Kred. zavod 160 den., Stavbna 55 den., Sešir 104 den. Zagreb. 7% invest. posojilo 84.25—85, vojna odškodnina 344—344.50, avg. zaklj. 346, sept. 348.50, Hrv. osk. zaklj. 93—94, Hipobanka zaklj. 56, Jugobanka 90—90.50, Prastrediona 850, Ljublj. kreditna 147 den., Sečerana 485, Slavonija 16—18, Trbovlje 450—460, Večve 135. Dunaj. Donavsko-sav. jadr. 78, Hrvatska eskompla 11.15, Alpine 41.70, Greinitz 7.20, Leykam 12, Trbovlje 57, Kranjska industrijska 41, Slavonija 191. Trst. Adria 165, Assicurazioni Generali 3675, Cautlich 162, Riunione adriatica A. B. 1900 Split cement 176, Trz. Lloyd 735, Oceania 105, Dalm. 110.

BLAGO:

Ljubljana. Les: smrekove paralelne ostrobo deske I., II., III. fko vag. nakl. post. 1 vag. 489, trami po 25 cm srednjega premera naprej, I. II. fko vag. nakl. post. 2 vag. 230, rezana mesecovina fko vag. nakl. postaja 1 vag. 775. Tendence mlačna. — Deželni pridelki: kurzi neizpremenjeni: zaklj. 2 vag., tendenca čvrsta.

Radio

RADIORAZSTAVA.

Ljubljanski Radio-klub, ki stremi za tem, da razširi in najširši sloji našega prebivalstva zanimanje za moderno radio-vedo, bo priredil pod okriljem uprave ljubljanskega velesejma ob priliki pokrajinske razstave v Ljubljani (od 16. do 27. septembra 1927) svojo II. veliko radio-razstavo. Na razstavi bodo zastopani predvsem amaterji, ki bodo razstavili svoje lastne aparate in izdelke, pa tudi trgovci z radiomaterialom in aparati iz Slovenije, Zagreba in inozemstva. Zlasti naj pokaže razstava razvoj in napredek naših amaterjev. Razstava bo v paviljonu »H« in bo posebno okusno napravljena, ker posebni odbor, ki je prevzel aranžma že izdeluje potrebne načrte.

Za najboljše aparate amaterjev, ki jih bo ocenila posebna, strokovna komisija, je do sedaj dodeljenih 6 nagrad, od katerih da 3 trvdka Franc Bar v Ljubljani. Posebno »Barovo« nagrado 500 dinarjev bo dobil tisti najboljši aparat, ki bo sestavljen iz posameznih delov, kupljenih pri trvdki Franc Bar v Ljubljani. Ostale nagrade so 400 Din, 300 Din, 200 Din in 2 v radiomaterialu (2 slušali trvdke Bar). Trgovci in člani ocenjevalne komisije ne smejo konkurirati.

Vsak amater, razstavljalec naj doda svojemu aparatu tudi pismeno izjavo, da je aparat sam sestavil. Opena aparatov se bo vršila pred otvoritvijo razstave, tako da bodo premirani aparati na razstavi že označeni. Zato je tudi potrebno, da so aparati najkasneje do 12. septembra v klubovem lokalu na velesejmu, paviljon D.

Vabimo gg. amatere, da se razstave s svojimi aparati udeležijo in nam v pravem času sporočijo, kaj nameravajo razstaviti in približno koliko prostora bodo rabili. Prijave sprejema in daje tudi vsa potrebna navodila in pojasnila »Radio-kluba« v Ljubljani.

Nebo v avgustu.

Solnce se nam kaže sedaj redko brez večjih peg. Ravno sedaj zginja za zahodni rob solnce srednje velika pega, ki je bila prejšnje dni dobro vidna že ob manjši povečavi. Premier te pege bi znašal morda 20 do 30 tisoč km.

Radi pogostih peg je postalo solnce zopet bolj predmet zanimanja, znamenje, da problem solnce še davnino ni rešen. Je pa ta problem še zelo nejasen in treba bo rešiti še mnogo drugih vprašanj, predvsem elektromagnetni problem

solnce in vseмирja. O priliki si hočemo ogledati to vprašanje nekoliko pobliže.

Deklinacija solnce v avgustu se zmanjša za blizu 10°. To opazimo tudi v krajšini dne. Dne 1. avgusta traja dan 15 ur 5 minut in 31. pa 13 ur 30 minut.

Luna. Prvi krajec imamo dne 5. t. m., polno luno 13. t. m., zadnji krajec 19. in mlaj 28. t. m. Najnižje nad obzor se dvigne luna dne 10. t. m. in najvišje dne 23. t. m. V prvem položaju bo se nekoliko nižje ko solnce po zimi, a v drugem pa toliko višje ko o priletu poletja. Luna je v največji razdalji od zemlje dne 3. t. m. (404.700 km) in v najmanjši dne 15. t. m. (363.850 km).

Živalska svetloba je sedaj na jutranjem nebu. Opazovati jo bo mogoče zadnji teden v avgustu, ko ne bo motil lunin sij.

Planeti. Merkur je na jutranjem nebu. V največjo razdaljo od solnce bo prišel dne 8. t. m. Ker vzhajajo jutranji planeti pred solncem in kmalu jutraj izgine, ga je težje poiskati. Merkur bo tedaj nekako enako svetla zvezda kot Arktur. Pri tem bo polovica njegove osvetljene ploskve vidna za nas. Do konca meseca bo Merkur bolj svetla zvezda ko Sirij, ko bo vsa njegova osvetljena stran obrnjena k zemlji, tedaj bo zakrit za nas v solčnih žarkih.

Venera kot Večernica nam zahaja vedno bolj zgodaj na jugozahodu. Njena svetloba pa vedno bolj narašča. Največji sijaj bo imela dne 10. avgusta. Tedaj bo zvezda — 42 razreda. Zvezda Arktur je v 0.0 svetlobnem razredu in je ena najsvetlejših stalnic. Naslednji svetlejši razred ko 0.0 je — 1 razred. Zvezde tega razreda so blizu 2.5 bolj svetle ko Arktur. Venera je v svojem največjem sijaju 48krat bolj svetla ko Arktur.

Mars je postal neviden že v mesecu juliju. Sedaj se nahaja onkraj solnce. Oddaljen je od zemlje za svojo in našo razdaljo od solnce, kar znaša blizu 400 milijonov km. Vsed le ogromne razdalje je postal že itak mali planet Mars tako majhen, da nam tudi opazovanje z velikimi daljnogledi ne pove ničesar. Marsova plošča je sedaj 50krat manjša kot pa v času opozicije, n. pr. avgusta 1924 ali novembra 1926.

Jupiter vzhaja po 9. uri zvečer malone ravno na vzhodu. Njegova pot preko neba gre tedaj blizu nebesnega ekvatorja. Sedaj je v ugodni legi za opazovanje Jupiterovih lun, kar ne bodo zanemarili oni, ki imajo le nekoliko boljši daljnogled.

Saturn se nahaja zvečer o prvem mraku zahodno in nekoliko višje od rdeče zvezde Antares v Skorpionu. Kdor se spominja, kje je bil Saturn pred letom dni, bo videl, kako malo izpremenene planeti z dolgo obhodno dobo svoje mesto med stalnicami. Zato se nam ni čuditi, da so imeli planet Neptun zaznamovan sprva kot zvezdo stalnico in da so ga preje izračunali, preden so ga videli. Iz istega in drugih vzrokov bodo astronomi težko kdaj odkrili še kak nov planet. Ameriški astronom Pickering meni, da obstojajo še trije planeti, ki so pa že v tako silnih razdaljah, da jih z daljnogledi ne bo nikdar mogoče opazovati. Skrajni planet rabi po Pickeringu pol milijona let za enkratni obhod krog solnce.

Stalnice. Blizu južnega obzora se nahaja Antares v Skorpionu. Zvezda nad njo je planet Saturn. Spica v sozvezdju Device je takoj zvečer blizu jugozahoda. Arktur se nahaja višje nad jugozahodnim nebom. Oje Velikega Voza kaže proti jugu ravno v smer proti Arkturu. V zenitu imamo Laboda, kjer je najsvetlejši del Rimske ceste. Zahodno od Rimske ceste tudi blizu zenita je Lira z Vego. Pod Labodom je Orel tudi v Rimski cesti.

Utrinki. V avgustu imamo več manjših rojev utrinkov. Od večjih rojev je pa oni, ki se kreše od 9. do 14. t. m. Imenujejo se ti utrinki perzeidi, ker izhajajo navidezno iz sozvezdja Perzeja. Značilnost perzeidov je velika hitrost in barvanost utrinkov. Perzeidi so v zvezi z kometom 1862, III. Razpadli komet je sedaj roj utrinkov. Obhodna doba tega eliptičnega obroča, ki se v teh dneh približa zemlji, znaša 120 let. Hitrost drobcev je v sekundi krog 40 km. Večina drobcev zgori že v višini krog 100 km. Večji morajo priti tudi v globlje zračne plasti. Prav veliki pa padajo na zemljo. Navadno se veliki utrinki, meteorji, se v zraku razleče. V njih sredini vlada še kozmična temperatura, t. j. —273° C, na površju se pa ugreje, ko sine v ozračje, do žarenja. Vsed toplotne razlike nastanejo v snovi prisilne napeitosti, katerih posledica je, da kamen poči, kakor da bi ustrelili s topom, in se razleti na drobne kose.

Poravnajte naročnino!

Nikolaj Ljeskov:

Začarani romar.

32

— Saj niti ne veste, kdo sem. Nisem vaše gore list. Imel sem svoje tlačane. Če se mi je poljubilo, sem dal šibati na konjušnici prav dosti takih kmetavov, kakor ste vi tukaj. Res, da sem vse izgubil, a to je Bog hotel, tako je in nič drugače. Zadel me je božja jeza. Vam pa ni dovoljeno, da mi kaj žalega storite.

Sluge mu niso verjeli in so ga zasmehovali. Postopaj jim je pripovedoval, kako je živel, se vozil s kočijo, nagnal iz mestnega vrta vse gospode, ki niso bili častniki, in se nekod pripeljal na obisk k gubernatorjevi ženi popolnoma slehen. — Zdaj pa, sem proklet, radi tega divjanja, — je rekel. Srce mi je okamenelo, da je moram vedno namakati. Daj mi torej žganja! Nimam sicer denarja, da bi plačal, požrem pa vpričo vas steklo.

Neki gost mu je res naročil žganje, da bi videl, kako bo steklo žrl. Postopaj je takoj šilce zvrnil in pošteno izpolnil oblubo: pričel je hrustati stekleno šilce in ga vpričo vseh pojedel. To se je vsem zdelo jako zabavno, da se je vse režalo. Meni pa se je zdelo, da bi mož moral vsaj poplakniti žleodec po tem hrustanju. Naročil sem zanj drugo šilce, a ga nisem silil, naj steklo pojé. — Ni treba — sem mu rekel — ne grizi. — Bil je hvaležen in mi iztegnil roko.

— Najbrž — mi je rekel — si zrastel med služabniki v graščini.

— Sem. Res sem zrastel v graščini — sem pritrldil. — No, vidiš, — je rekel. — To se takoj vidi. Ti si drugačen kakor one svinje. Grand-merci za tvojo prijaznost.

— Že prav, — sem rekel, — le pojdi z bogom.

— Ne, — je odgovoril, — prav rad bi se kaj pomenil s teboj. Naredi mi no prostor, da se usedem k tebi.

— No, zaradi mene, — sem rekel — sedi. Usedel se je poleg mene, pričel praviti, kakoga dobrega pokolenja je in kako sijajno je bil vzgojen. Na to pa je dejal:

— Kaj pa piješ? čaj?

— Čaj, — sem pritrldil. — Če hočeš, tudi tebi natočim.

— Hvala, — je rekel, — a čaja ne maram.

— Zakaj ne?

— Zato, — je rekel, — ker je za me čaj preslaba pijača. Naroči mi rajši še eno šilce žganja!... Na ta način si je priberal trikrat zaporedoma žganje, da sem se ga zavolj tega hudo naveličal. Še bolj zoporno mi je bilo, da mi je povedal jako malo resnice. Venomer se je bahal in se povzdigoval do nebes, potem pa zopet obupaval in se jokal. Vse skupaj je bila sama bedarija.

— Le pomisli, — je rekel, — nisem navaden človek. Bog me je ustvaril istega leta kakor carja, in enako sva stara.

— No, kaj pa je na tem?

— Le pomisli, v kakšnem položaju sem bil kljub vsemu temu! Sreča mi ni bila usojena. Postal sem ničev človek. Vsi me prezirajo, in to si vprav zdaj videl. — Obenem pa je zopet zahteval žganja, a to pot ga je naročil že kar celo steklenico. Razpredel mi je prav dolgovozno zgodbo o trgovcih, ki so ga imeli za norca po krčmah, končno pa je dejal:

— Vsi so suroveži, ki mislijo, da imam prav lahko življenje, in da ni težko izpti žganje in steklo pohrustati. Ampak, to je težak poklic, prijatelj, in marsikdo mu ne bi bil kos. Jaz pa sem se navadil. Vem namreč, da moram pokoro delati, in zato vse to trpim.

— Ne vem, ali je dobro, da ostaneš pri tem poslu, — sem pričel modrovati. — Ali ga ne bi rajši opustil?

— Opustil? — mi je odgovoril. — O-ha, prijatelj, tega pa ne smemo storiti.

— Zakaj pa ne? — sem rekel.

— Ne smem, ker imam dva vzroka, — je odgovoril. — Prvič zato ne, ker ne bi prišel brez žganja nikoli v postelj, ampak bi hodil in hodil. Drugič pa ne zavolj svoje kristijanske vesti, in to je glavni vzrok.

— Kaj pa to pomeni? Razumem, da ne prideš v postelj, ker povsod stikaš po pijači. Ne morem pa verjeti, da ti ne bi kristijanska vest pustila odkrižati se te gnusne razvade.

— No, to je umljivo, če mi ne moreš verjeti. Saj isto pravijo tudi vsi drugi... A premisli: če bi jaz to svojo navado zavrzel, pa bi jo pobral kak drug človek, mar bi bil dotičnik vesel, da jo je našel in moral postati pijanec?

— Bog obvaruj! — sem rekel. — Mislim, da ne bi bil vesel.

— A-ha!, — je rekel, — taka je ta stvar. Če pa že moram trpeti in ne sme biti drugače, potem me vsaj spoštujte radi tega. Naroči mi še eno steklenico žganja.

Potrkal sem po mizi, naj mu prinesejo pijačo, in poslušal še dalje, ker me je pričelo zanimati. On pa je nadaljeval na tale način:

— To je tudi edino spodobno. Naj se rajše konča ta muka z menoj vred, ne da bi zadela še koga drugega. Saj sem iz dobre rodbine in imel sem pravo vzgojo: v najnežnejših letih sem molil samo francoski. A bil sem neusmiljen, mučil ljudi, zakvartal svoje podložnike in prodal matere proč od otrok. Vzel sem bogato ženo in jo spravil prezgodaj v grob. Vsega sem bil sam kriv, pa vendar pričel godrnjati zoper Boga: češ, zakaj mi je dal tak značaj. No, Bog me je res kaznoval: dal mi je drug značaj, tak, da nimam prav nobenega ponosa v sebi: ljudje mi lahko v obraz pljujejo, zausnice dajejo, da se le napijem in na vse pozabim.

— Kako? — sem vprašal. — Zdaj torej nič več ne godrnjaš, da imaš tak značaj?

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

=====

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo više. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Proste službe

Trgov. vajenka

zdravo in pošteno, sprejme takoj trgovino z meš. blagom v Ljubljani. Naslov v upravi pod 5958.

Potrebujem več sekačev

za sekanje mehkega lesa. Plača po dogovoru. Oglasi na Drago Kobi, Maribor, Cankarjeva ulica 1.

Sprejmejo se takoj 3 trg. pomočniki

za galanterijo, ki bi eventuelno potovali. Ponudbe z zahtevo plače in sliko pod šifro »Agilnost« na upravo »Slovenca«. 5961

HLAPEC

k honjem, trezen, priden in pošten, se takoj sprejme. Poizve se v upravi »Slovenca« pod št. 5735.

Izvežbani GODBENIKI

na pihala se sprejmejo k dobri kapeli. Instrumenti so na razpolago. Nastop takoj! Več se poizve pri g. Lešnik, Cankarjeva ul. 5, Studenci p. Mariboru.

Služba ORGANISTA in CERKVENIKA

se razpisuje v šenčurju pri Kranju. Nastop s 1. oktobrom. Pogoje pove župni urad šenčur pri Kranju. 5914

Službe iščejo

PRODAJALKA

vajena vseh gospodinjst. del, išče mesta na deželi. Grem tudi par mesecev samo za hrano. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Začetnica« 5928.

Kdo prodaja?

Vsakovrstno zlato kupuje

po najvišjih cenah Černe, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3

RAZPISUJEMO

dobavo 10.000 kilogr.

CEMENTA.

Ponudbe je vložiti do 10. avgusta t. l. Več se izve pri Direkciji držav. rudnika Zabukovca, pošta Griže 5989

Kdo kupi?

RAZNO:

Parni stroj 45 HP, parni kotel, ležeči za nizki pritisk, stroj za likanje perila, cirkul. žaga, biljard (Seifert), več navadnih miz, stolov in garnitura (divan in preobleč. stoli). Vse že rabljeno ali vendar v prav dobrem stanju, se ceno prodaja. Hotel »Slon«, Ljubljana.

Usnjarija

v lepem trgu Savinjske doline se ugodno prodaja. Naslov na upravo pod: »Usnjarija« št. 5929.

Pozor rezervni častniki!

Uniforme in vse potrebščine se dobijo pri: Simon Klimanek, Ljubljana, Šelenburgova ul. 6

Motorno kolo

»Cindat« prodam, dobro ohranjeno. Ogleda se v gostilni »Novi Svet«, Gosposvetska cesta, kjer se izve tudi ceno. 5879

Vnajem

GOSTILNA

na prometni točki — se odda na račun krojaču, šivilji ali kakemu vpokojencu. Ponudbe pod šifro: »Gostilna« št. 5930 na upravo »Slovenca«.

Stanovanja

STANOVANJE

z vso oskrbo, za dijaka trgov. šole, se išče pri profesor. družini ali vpokojenem učitelju. Strogo nadzorstvo pogoj! — Ponudbe na Poštni predal št. 69, Ljubljana. 5872

Soho opremljeno, z elektr. razsvetljavo, poseben vhod, se išče. Ponudbe na upravo pod šifro »Takoj« 5981.

Nasla obrt

Oves in koruzo

kupite najceneje pri tvrdki A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24 Veletrgovina z žitom

Jabolčna

sladka mezga, od najboljših vrst jabolk dobro ukuhana — se razpošilja tudi v manjših količinah v poštinih zavetkih. Zadrževajte ceno! Dževad Prčić, Tuzla. 6003

Posestva

Izvrstno upeljana

TRGOVINA

v Ljubljani, z nad 1 milijon Din letnega prometa, se radi potovanja ugodno prodaja. Za obrat in odkup potreben kapital 130.000 Din. Ponudbe do 8. t. m. pod značko: »Eksistenca« št. 5991 na upravo »Slovenca«.

Deklica 14 let, sirota brez staršev (sedaj v drž. dečjem domu), ki je dovršila meščansko šolo in z odliko napravila malo maturo, išče dobro družino, ki bi ji omogočila studij na učiteljsko ali jo sprejela za svojo. Informirati se: Franc Gabrovšek, želez. uradn., Maribor, Magdalenska cesta št. 73.

Zahvala. Ob prerani smrti naše ljubljene soproge, hčerke, sestre in tete, gospe

Antonije Gorenc

izrekamo tem potom našo toplo zahvalo vsem, ki so v težkih urah sočustvovali z nami.

Posebno se zahvaljujemo vsem darovalcem lepega cvetja in vencev, čč. duhovščini, gg. pevcem za v srce segajoče žalostinke in končno vsem številnim prijateljem in znancem za čašče spremitvo na njeni zadnji poti. — Še enkrat vsem: srčna hvala!

Ljubljana, dne 21. avgusta 1927.

ŽALUJOČI OSTALI

Strokovnjaki so si edini v tem, da so

„WECK“ ČASE

in aparati za vkuhanje najzanesljivejši. Zato dobra gospodinja zahteva in trgovalce prodaja samo Weck-a. Tovarniška zaloga: Ljubljana, Krekov trg 10/1. Pri tvrdki Fructus. — Znatno znižane cene. —

ZA STAVBE

po znižanih cenah vsakovrsten suh tesan in žagan les. Vsaka množina v zalogi. Žaganje, odpadki od lesa, drva. Dostava tudi na stavbo. FRAN SUŠTAR, lesna industrija in trgovina, parna žaga, Ljubljana, Dolenjska cesta št. 12.

Najboljše

KOLO

in šivalni stroj

v materialu in konstrukciji je samo GRITZNER, ADLER in PHÖNIX Večletna garancija.

Najnižje cene, tudi mesečna odplačila samo pri

JOSIP PETELINC-U V LJUBLJANI

ob vodi blizu Prešernovega spomenika

Salonski klobuki

Ivan Bartušek, Zagreb

se je preselil

v Ilico št. 7.

Odvetnik

Dr. Filip Kumbatović

je otvoril svojo pisarno v novi Beraničevi hiši v MARIBORU, Kralja Petra trg 1, I. nadst., desno.

Kje Vas išče sreča v Ljubljani?

Le pri tvrdki „Doko“

ki Vas bo osrečila in Vam kot desetemu kupcu podarila EN PAR ČEVLJEV po lastni izbiri BREZPLAČNO. — Torej srečni odjemalci, ne zamudite ugodne prilike, ker se bo prodajalo od 2. avg. dalje.

Trgovina »Doko«, Ivan Čarman

Prešernova ulica št. 9 — na dvorišču.

Najboljša reklama so oglasi v „Slovenca“!

Odpri oči!

Za izdane reklamne bankovce plača moja blagajna vsakemu prinesitelju takega reklamnega bankovca pri nakupu letnega blaga za 100 Din v gotovini 10 Din.

Veletrgovina

Trgovski dom, Maribor, lastnik I. Pregrad

Prihodnja reklama bo zopet senzacionalna.

Posojila Drž. Hipotekarne Banke.

»Državna Hipotekarna Banka« pozivlja vse, na ozemlju Hrvatske, Slavonije in Slovenije bivaajoče, ki iščejo posojilo, da svoje prijavnice za posojila (dokler se ne odpreta podružnici v Zagrebu in Ljubljani) odpremi na centralo Državne Hipotekarne Banke v Beogradu.

Izpolnjenim prijaviteljem, opremljenim s takso in stroškovnikom za precenitev, naj se priložijo sledeči dokumenti:

a) Ako se posojilo išče na zemljišču:

1. Situacijski načrt,
2. posestni list,
3. izkaz o obremenitvi,
4. potrdilo, da je plačan davek.

b) Ako se posojilo išče na posest v mestih in malih mestecih, je priložiti tudi

1. načrt. Ako je zastavna posest mestno stavbišče, samo situacijski načrt; ako so pa stavbe: situacijski načrt, fasada, prerez (profil), tloris temelja, pritličja in nadstropij,
2. posestni list,
3. izkaz o obremenitvi,
4. potrdilo, da je stavba postavljena v odobreni črti regulacijskega načrta dotičnega mesta,
5. potrdilo o plačnem davku za zadnje četrtletje,
6. zavarovalna polica z zadnjo plačano premijo.

Na cerkve, šole, gledališča, društvene dvorane, industrijska podjetja in na kinematografe posojil ne dajemo.

Lestvica stroškov za precenitev je tiskana na prijavnici.

Prijave z dokumenti naj se pošljejo v priporočenem pismu, a stroški po nakaznici ali po čeku Državni Hipotekarni Banki v Beogradu.

Albina Bogataj

izdelovalnica perila

Židovska ulica št. 1

se je preselila

v Gradišče št. 13/I.

Trgovci, pozor!

„MINERVA“

namizno olje v priznani neprekosljivi predvojni kvaliteti se zopet dobi pri veletrgovcih v Ljubljani.

Vino iz lastnih goric

kakor Silvanec, Rizling itd. prodaja po nizkih cenah A. SUŠNIK, Ljubljana, Zaloška cesta št. 21.

Žalostna sporočava v svojem imenu in v imenu ostalih sorodnikov, da je Vsemogočni poklical k Sebi v boljše življenje najino ljubo mamo, gospo

Karolino Remec, roj. Ogorelec

vdo vo p. e. kr. brzojavnem uradniku, slovenskem pisatelju Franju Remec.

Mirno so v Gospodu zaspali v starosti 74 let, prevideni s sv. zakramenti za umirajoče.

Pogreb drage mame bo v torek, 2. t. m., ob 4 popoldne iz Metelkove ulice št. 1 (nasproti cerkvi Srca Jezusovega) k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo opravila v župni cerkvi sv. Petra v sredo, 3. t. m., ob 8 zjutraj.

V Ljubljani, dne 1. avgusta 1927.

Bogomil Remec, prof. I. realne gimnazije, Vladimir Remec, inženjer, sinova.

Marija roj. Debevec, Helena roj. Pollak, snahi.

Bogomil, Vera, Bara, Vlada, Vladimir, Jakob, Peter, vnuki.